
**KIERRÄTYSMATERIAALIEN KÄYTTÖ TUOTTEEN
VALMISTUKSESSA**

Bachelor's thesis

Degree Programme in Design

Hämeenlinna, 12 May 2010

Anu Eskola

HÄMEENLINNA

Muotoilun koulutusohjelma

Tuotemuotoilun Suuntautumisvaihtoehto

Tekijä	Anu Eskola	Vuosi 2010
Työn nimi	Kierrätysmateriaalien käyttö tuotteen valmistuksessa	

TIIVISTELMÄ

Työn tavoitteena oli uudistaa vapaaehtoisille työntekijöille tarkoitettu ulkoilma oleskelu- ja ruokailualue Art in Tanzania-järjestölle. Art in Tanzania on hyväntekeväisyysjärjestö, jolla on toimipisteitä Tansaniassa, Zanzibarilla sekä Etiopiassa. Järjestöllä on harjoittelupaikkoja monelle eri alan osaajalle kuten, sosiaali- ja opetussektorin aloille sekä median tuottamiseen.

Opinnäytetyö on jaettu kahteen osaan. Ensimmäisessä osiossa vertaillaan Afrikan ja Suomen kulutuskäyttäytymistä ja kierrätystä. Tutkimusosiossa keskitytään myös Afrikkalaiseen taiteeseen ja erityisesti Tansanialaiseen perinnetaideteeseen. Työ on pääosin kvalitatiivinen ja sen toisessa osiossa kerrotaan alueen suunnitelluista muutoksista ja sen työvaiheista.

Uudistettavalle alueelle haluttiin lisää istumapaikkoja sekä lisävalaistusta. Alueelle haluttiin rento ja viihtyisä tunnelma käyttämällä pääosin kierrätysmateriaaleja. Materiaaleissa piti ottaa huomioon ulkoilmaolosuhteet, kuten kosteus ja kuumuus.

Uuden oleskelualueen muodostivat vanhasta veneestä tehty baaripöytä ja safarin eläimiksi uudelleen maalatut baarijakkarat. Lisävalaistusta saatiin kattokruunusta joka rakennettiin metallikehikoista ja käytetyistä muovipulloista. Väriä alueelle toivat pienet ruokailupöydät, jotka vapaaehtois-työntekijät koristelivat haluamillaan kuvilla. Kokonaisuudessaan projekti oli onnistunut vaikka kaikkia suunniteltuja muutoksia ei pystyttykään toteuttamaan. Järjestön omistaja oli tyytyväinen muutoksiin ja aikoi myöhemmin teettää lisää baaripöytiä sekä toisen kattokruunun.

Avainsanat uusiokäyttö, kestävä kehitys, Afrikkalainen taide

Sivut 61 s. + liitteet 17 s.

HÄMEENLINNA
Degree Programme in Design
Product Design Option

Author

Anu Eskola

Year 2010

Subject of Bachelor's thesis Using Recycled Material in Manufacturing the Product

ABSTRACT

The purpose of the thesis was to create a nice and pleasant outdoor recreation area for the volunteers working for Art in Tanzania in Dar es Salaam, Tanzania. Art in Tanzania organization offers volunteer work in Tanzania, Zanzibar and Ethiopia in sectors such as medical care, education and media production.

The thesis was divided into two parts. The first part deals with the differences between the consumption cultures in Africa and Finland. Also information was gathered about traditional African art and especially Tanzanian art. The second part describes the stages renewing the recreation area. The research method was mainly qualitative. The theoretical basis of the thesis consisted of researching African art and recycling of materials and the benefits gained from that.

The main focus was to renew the dining and recreation area outside. More sitting areas and better lighting were needed. In general, the aim was to enhance the cosiness and comfort in the area. The thesis was based on experimental design using recyclable materials at hand. The aim was to use materials that withstand outdoor conditions, such as moisture and heat.

As a conclusion, it can be said that the project went well. A new sitting area was built from an old boat converted into a bar table and bar stools repainted as safari animals. The lighting was enhanced with a chandelier made of used plastic bottles. More colour to the area was gained by painting the dining tables with various prints and patterns. *Art in Tanzania* organization wanted more chandeliers and bar tables to the area in the future. Although all the planned modifications could not be made, the project was successful.

Keywords Recycling, African art, Sustainable development

Pages 61 pp. + appendices 17 pp.

1	JOHDANTO	1
1.1	Työn tavoite	1
1.2	Teettäjän tiedot	1
	ART IN TANZANIA JÄRJESTÖ	2
1.3	Järjestön tavoitteet	2
2	KULUTUS SUOMESSA JA MAAILMASSA	3
2.1	Kulutuksen rajat	4
3	KIINALASTEN HALPATUOTTEIDEN JA VALTIONYHTIÖIDEN KASVU AFRIKASSA	5
3.1	Kiinan kauppa kasvussa	6
4	KESTÄVÄ KEHITYS	6
4.1	Ekologinen kestävyys	6
4.2	Taloudellinen kestävyys	7
4.3	Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys	7
4.4	Kansallisen kestävä kehityksen strategia Suomessa	7
4.5	EU:n kestävä kehityksen strategia Afrikassa	8
4.5.1	EU:n strategia	8
5	KIERRÄTYSMATERIAALIEN KÄYTTÖ	8
5.1	Jätteen uusi elämä	9
5.1.1	Eriäinen ajattelumalli	9
5.1.2	Tarpeista määräytyy tavoite	9
5.2	Esineiden pitkä elinkaari	10
6	AFRIKKALAINEN TAIDE	14
6.1	Tingatinga	14
6.2	Tekstiilit	16
6.3	Kangat ja kitengat	17
7	IDEOINTI JA UUDISTETTAVA KOHDE	19
7.1	Oleskelualue	19
7.2	Resurssien hyödyntäminen	21
8	SUUNNITTELU	22
8.1	Käytettävien aiheiden valinta	25
8.2	Baarin seinä	27
8.3	Materiaalien käyttö ja hankinta	29
9	VALMISTUS	30
9.1	Pöytien uudistus	30
9.2	Baarijakkaroitten teko	39
9.3	Kattokruunun valmistus	44

9.4 Baaripöytä.....	49
10 YHTEENVETO JA ARVIOINTI.....	53
LÄHTEET	60

Liite 1	Luonnoksia eläimistä, maisemista ja tunnelmista
Liite 2	Luonnoksia esiintymislavan taakse tulevasta tingatinga maalauksesta
Liite 3	Suunnitelma baarin seinästä
Liite 4	Baarin työpöydän työjärjestys
Liite 5	Lopullinen suunnitelma esiintymislavan taakse tulevasta maalauksesta

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöaiheena oli uudistaa oleskelu- ja baarialue vapaaehtoistyöntekijöiden käyttöön Art in Tanzania -järjestölle. Uudistettavaan alueeseen kuului n. 150m² laajuinen, bambukatos.

1.1 Työn tavoite

Työn tavoitteena oli saada oleskelualueesta rennompi ja viihtyisämpi kierrätysmateriaaleja käyttämällä. Olemassa oleva alue koettiin synkkänä ja tylsänä, ja yli puolet oleskelualueesta oli täysin käyttämätön mm. huonekalujen ja valaistuksen puutteen vuoksi. Oleskelualueeseen haluttiin näkyviin Afrikkalainen kulttuuri ja järjestön toiminta. Suurin osa muutoksista tehtiin käyttäen kierrätysmateriaaleja. Työssä pyrittiin myös hyödyntämään järjestön toimintaa ja ottamaan se huomioon suunnittelussa.

Aihe on ajankohtainen myös mediassa. Afrikan talouskasvu on nousussa ja halpatuotteiden sekä työvoiman tulo näkyy niin vähittäiskaupassa kuin rakentamisessakin. Toistaiseksi Afrikassa suurin osa ihmisistä elää vielä kädestä suuhun ja siksi tavaroiden uusiokäyttö onkin huipussaan. Romun uusiokäytöstä on kehittynyt lähes oma taiteenlajinsa, jossa vain luovuus on rajana.

Työ on kvalitatiivinen ja siinä tutkitaan afrikkalaista perinnetaidetta sekä materiaalien uusiokäyttöä ja sen hyötyjä. Työssä tarkastellaan myös afrikkalaisen ja suomalaisen kulutuskulttuurien eroja. Kasvavassa kulutuksen maailmassa yritetään jatkuvasti tehdä parannuksia kohti ekologisempaa yhteiskuntaa. Suomea pidetään yhtenä kierrätyksen edelläkävijöistä ja tästä syystä tässä työssä vertaillaan afrikkalaista ja suomalaista kierrätys- ja kulutuskulttuuria.

Työssä kerrotaan myös perinteisestä afrikkalaisesta taiteesta. Aihe on laaja ja siksi se on rajattu erityisesti tansanialaiseen taiteeseen. Uudistettavaan alueeseen haluttiin näkyviin afrikkalainen kulttuuri ja ideoita siihen haettiin Tansanialaisesta taiteesta ja sen eri muodoista. Afrikkalainen kulttuuri on värikästä ja leikkisää ja tämä haluttiin näkyviin myös oleskelualueeseen.

1.2 Teettäjän tiedot

Järjestön omistaa Kari Korhonen. Järjestön osoite: Silver Sands Road Bahari Beach, Dar Es Salaam, Tanzania.

ART IN TANZANIA JÄRJESTÖ

Art in Tanzania on Suomessa ja Tansaniassa rekisteröity kansalaisjärjestö, jonka tuotot menevät yhteiskuntatyöprojekteihin Tansaniassa. Järjestö toimii yhteistyössä mm. paikallisten koulujen, sairaalojen, naisryhmien ja orpokotien kanssa. Järjestö lähettää vapaaehtoisia työntekijöitä ja työharjoittelijoita ympäri maailmaa auttamaan kehitysprojekteissa. Järjestöllä on Tansaniassa 60 hengen paikallinen henkilökunta ja n. 10 expatriaattia ohjaamassa vapaaehtoistyötä. Toimipisteitä järjestöllä on Dar es Salaamissa, Zanzibarilla, masaikylissä N'gorongorossa, Arushassa sekä Moshissa. Järjestöllä on harjoittelupaikkoja monelle eri alan osaajalle kuten, sosiaali- ja opetussektorin aloille, sekä taide- ja teknisille aloille.

(Art in Tanzania, historiamme, 2010)

Kuva 1. Art in Tanzania järjestön logo

1.3 Järjestön tavoitteet

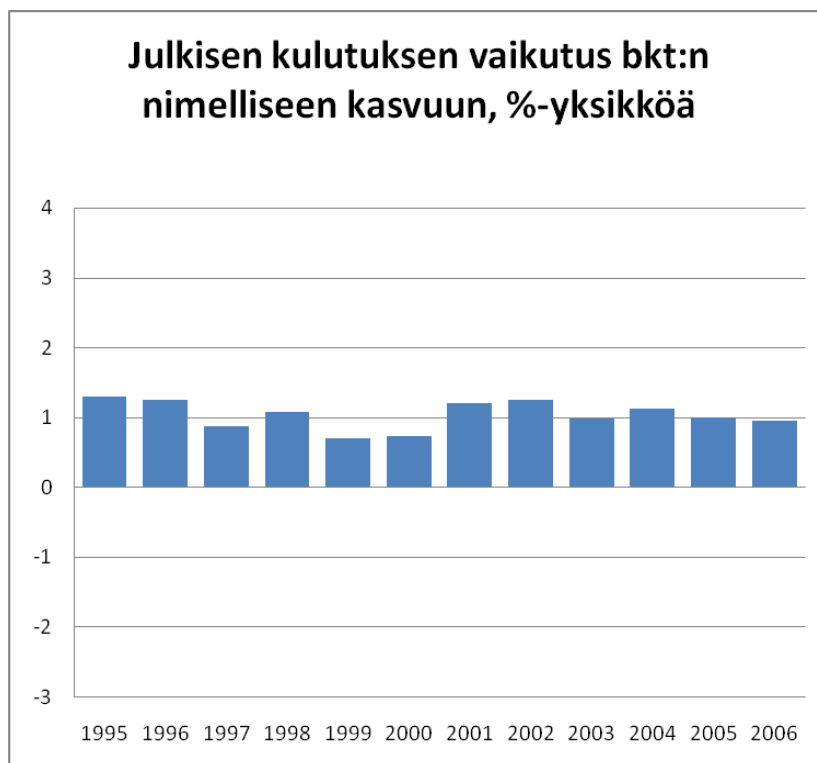
Järjestön päämääränä on edistää orpojen sekä köyhien lasten koulutusta, edistää taide- ja urheilutoimintaa sekä terveys- ja ympäristövalistusta. Hyväntekeväisyystyön tavoitteena on edistää paikallisten ihmisten omaehtoista tulonsaantia, jolloin he eivät ole riippuvaisia lahjoituksista. Tulot kerätään vapaaehtoisten viikkomaksuista sekä safari- ja muusta seikkailutoiminnasta. Nämä tulot käytetään yhteiskuntaprojekteihin, kuten koulujen rakentamiseen.

(Art in Tanzania, historiamme, 2010)

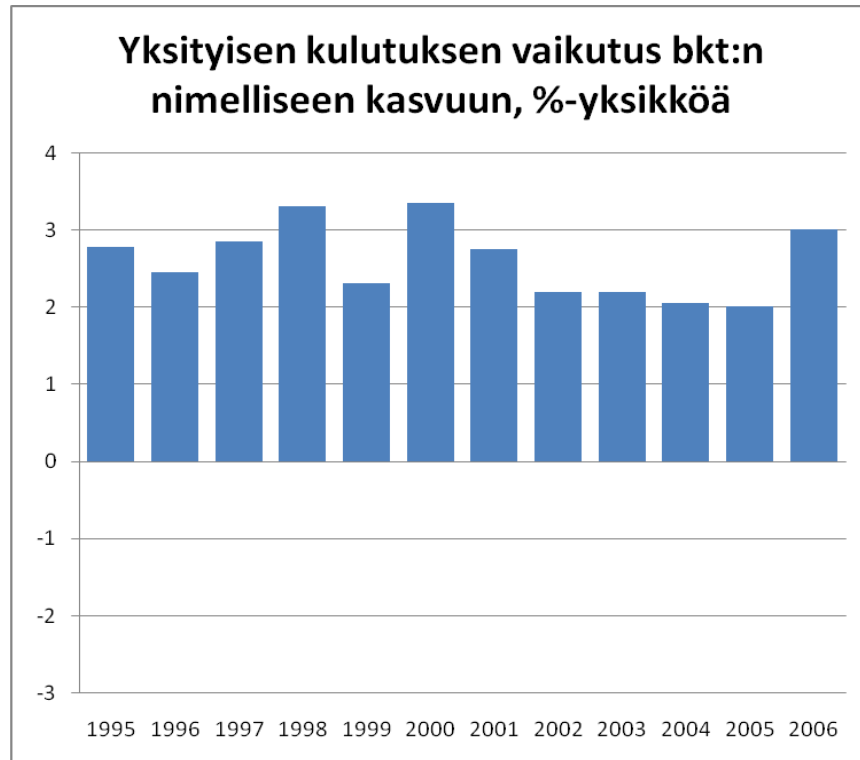
2 KULUTUS SUOMESSA JA MAAILMASSA

Jotta taloudellinen hyvinvointi säilyisi, se vaatii kulutusta. Tämä fakta on ristiriidassa sen ajatuksen kanssa, että kuluttamalla ei voi suojella luontoa. Miten säilyttää korkea elintaso tuottamatta suuria määriä jätteitä ja tuhoamalla ympäristöä?

Tuotanto ja kulutus ovat sidoksissa toisiinsa ja näillä on keskeinen merkitys kansantaloudessa. Tuotanto ei ole itsetarkoitus vaan tuotamme asioita, jotta voimme jälleen kuluttaa. Suomen kaltaisessa avoimessa taloudessa vienti on tärkeä kansantalouden ylläpitäjä ja kasvattaja. Tuotannon kannalta ei ole oleellista, mistä eristä kysyntä muotoutuu. Tuotantoa pitävät yllä niin vientiin, kulutukseen kuin investointeihinkin käytetyt rahamäärät. Vienti on tarpeellinen, jotta saamme sellaisia palveluita tai tavaroita, joita ei kotimaassa tuoteta, tai jotka ovat edullisempia ostaa ulkomailta. Investointeja taas tarvitaan, jotta jatkossakin voidaan tuottaa ja kuluttaa. Kulutus on selkeästi tärkein kysyntäerä tuotannon ylläpitäjänä. Kuten kaaviot osoittavat, yksityisellä kulutuksella on suurempi vaikutus bkt:n kasvuun kuin julkisella kulutuksella. (Ahlqvist, Raijas, Perrels, Simpura & Uusitalo 2008, 307- 308.)

Kuva 2. Julkisen kulutuksen vaikutus Suomessa bkt:n nimelliseen kasvuun, % - yksikköä. (Ahlqvist ym. 2008, 309.)

Kuva 3. Yksityisen kulutuksen vaikutus Suomessa bkt:n nimelliseen kasvuun, % - yksikköä. (Ahlqvist yms. 2008, 309.)

2.1 Kulutuksen rajat

Pelkästään kulutusta lisäämällä tuotanto ei automaattisesti lähde kasvuun. Kulutuksen pitäisi kohdistua erityisesti kotimaisiin tuotteisiin, jos haluamme lisätä kotimaista tuotantoa. Nykyisessä tilanteessa tämä ei ole niin yksinkertaista, sillä ulkomaiset tuotteet valtaavat markkinoita ja ”suosi suomalaista”- teemat eivät ole kovin suosittuja vapaakaupan ilmapiirissä. Noin neljä viidesosaa kotitalouksien kulutuksesta kohdistuu kotimaiseen tuotantoon, josta se hyötyy. On kuitenkin selvää että päivittäisillä valinnoilla voimme vaikuttaa siihen, pidämmekö yllä kotimaista vai ulkomaista tuotantoa. (Ahlqvist yms. 2008, 311.)

Kulutuksen kasvua alkavat selvästi rajoittaa luonnon varojen ehtyminen ja ilmastonmuutos. Joidenkin ennusteiden mukaan öljyntuotanto on jo saavuttanut huippunsa. Jos ilmastonmuutos halutaan pysäyttää sekä vähentää kasvihuonepäästöjä, niin fossiilisten polttoaineiden kulutusta on vähennettävä suuresti, ellei nykyteknologia pysty ratkaisemaan ongelmaa. Länsimaiden kulutustasoa rajoittaa myös se, että köyhät maat haluavat päästä osallisiksi kulutusmahdollisuuksista sekä elintason noususta. Kaikilla on korkeaan elintason täysi oikeus, mutta vähenevät luonnonvarat eivät voi mahdollistaa kaikille länsimaiden nykyistä elintasoa. Tästä nouseekin kysymys, onko meillä siihen etuoikeus? (Ahlqvist yms. 2008, 312.)

Jokainen tuote on välillisesti tai välittömästi kuormittanut luontoa koko sen elinkaaren aikana, raaka-aineesta jätteeseen. Uusiutumattomista luonnonvaroista koostuu oma raaka-aine ryhmänsä, jossa kierrättäminen ja uu-

delleenkäyttö ovat kaiken perustana. Saavutettu elintaso Suomessa ja länsimaissa perustuu kuitenkin moniin hyödykkeisiin, jotka ovat välttämättömiä. (Elkington, J. & Hailes, J. 1988, 7.)

Kuten aiempaan olevasta kuvasta voidaan havaita, yksityinen kulutus on suurempi kuin julkinen. Yksilötasolla kotitalouksien kulutus on noin puolet bruttokansantuotteesta. Tästä voi päätellä, vaikuttavatko yksilön ympäristöä koskevat päätökset maailman tilaan. Jätteiden kierrätys ja päivittäiset valinnat ovat jokaisen omalla vastuulla, ja näistä valinnoista riippuu maailman ympäristön tila. Jotta nykyinen elintaso voitaisiin säilyttää tuhoamatta luontoa, se vaatii panostusta sekä yksilö- että julkisella tasolla ympäristöystävällisempiin päätöksiin.

3 KIINALASTEN HALPATUOTTEIDEN JA VALTIONYHTIÖIDEN KASVU AFRIKASSA

Kiinalaiset yritykset tuottavat kovaa vauhtia halpatavaraa myös Afrikan maihin. Tämä on merkki Afrikan talouskasvusta, mutta sen myötä kasvavat jätevuoret ja ongelmajätteiden käsittely pitäisi ottaa myös huomioon. Jos nykyisen kehityksen suunta on tämä, onko tähän valmistauduttu? Kiinalaisen tuontitavaran jätemäärät kasvavat ja esim. muoviset pakkausmateriaalit eivät ole yhtä helposti uusiokäytettäviä, kuten esim. metalli ja kumi. Tähän asti on jätteet totuttu hävittämään polttamalla tai uusiokäytämällä johonkin muuhun tarkoitukseen. Talouskasvun kiihtyessä pitäisi resurssien tälle kasvulle olla taattuina, mm. ongelmajätteiden hävityksen ja kierrätyksen osalta. Myös paikallinen osaaminen ja sen hyödyntäminen on tärkeää.

Kiinalaiset valtionyhtiöt ovat vallanneet markkinoita rakentamisen ja kaivostoiminnan aloilla. Myös kiinalaiset halpatuotteet ovat saapuneet Afrikkaan. Kiinan kiinnostus Afrikan kauppakumppanuudesta johtuneen sen tarpeesta raaka-aineisiin, jotta sen talouskasvu pysyy vauhdissa. Afrikan hyöty kumppanuudesta ovat investoinnit rakennuksiin, teihin ja tietoverkkoihin. Tästä huolimatta tutkija Herbert Jauch Namibiasta ei koe, että suhteet maiden välillä olisivat tasavertaiset. Paikalliset valmistajat eivät pysty kilpailemaan Kiinalaista halpatavaraa vastaan. Nigerialaiset ammattiliitot syyttävät jopa 350 000 työpaikan menettämisestä kiinalaista tuontitavaraa. Kiina on myös tuonut Afrikkaan omia työntekijöitään, joita arvioiden mukaan pelkästään Angolassa työskentelee n. 25 000.

Jauch esitteli African Research Network (ALARN) raporttia Helsingissä 26.5.2009, jota ovat rahoittaneet SAK ja Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus (SASK). (Vaahtio 2009, Hämeen Sanomat 27.5.2009, 10.)

3.1 Kiinan kauppa kasvussa

Vielä 1990-luvulla Kiinan projektit Afrikassa olivat suhteellisen pieniä. Nyt 2000-luvulla kauppa on kasvanut vauhdilla. Nykyään Kiina on Afrikan kolmanneksi suurin kauppakumppani, Kiinan osalta kauppa on kuitenkin vähäistä, sillä sen osuus on vain neljä prosenttia.

Tutkimusraportin mukaan kiinalaisyrietykset eivät paljoakaan panosta työntekijöiden oikeuksiin. Esimerkiksi Sambiassa toimiva kiinalainen kupari-kaivos maksoi työntekijöilleen kolmanneksen huonompaa palkkaa kuin muut kaivokset. Jauchin mukaan kiinalaiset ovat työllistäneet paikallista väkeä, mutta vain tilapäisesti ja palkka sekä työehdot ovat olleet surkeita. Raportin mukaan Kiina on kuitenkin edistänyt myös Afrikan talouskasvua, jolla on rakennettu tärkeää infrastruktuuria, ja Kiina on myös tukenut avustuksillaan monia projekteja. Kiinan investointien tuoma hyöty on kuitenkin vielä kyseenalaista suurelle osalle kansaa. Jauchin mielestä Kiinan hallituksen kanssa pitäisi sopia talousyhteistyölle ehdot, joiden avulla yhteistyö hyödyttäisi selkeästi myös Afrikkaa. (Vaahtio 2009, Hämeen Sanomat 27.5.2009, 10.)

Afrikan elintaso on kasvamassa muiden maiden avustuksella. Afrikan omat luonnonvarat ja työvoima pitäisi osata hyödyntää näissä projekteissa. Kiinalaistuotteiden markkinoille tulo on hyödyksi, mutta tälle pitäisi luoda hyvät perustukset. Kierrättäminen ja kaatopaikat ovat välttämättömiä, ettei maa pian huku ongelmajätteisiin. Kestävän kehityksen periaatteita soveltaen järjestelmä voitaisiin saada toimivaksi. EU:n kestävän kehityksen strategiassa Afrikassa pääpainona on kuitenkin terrorismin ehkäisy ja talouskasvun tukeminen. Ehkä talouskasvun noustessa strategia keskittyy enemmän sitä huoltaviin ympäristöasioihin. Afrikkalaisen kulttuurin säilyminen ja paikallinen osaaminen ovat myös asioita, jotka pitäisi ottaa huomioon tuontityövoiman ja tavaroiden kasvaessa.

4 KESTÄVÄ KEHITYS

Kestävässä kehityksessä on kolme erilaista osa-aluetta; ekologinen kestävyys, taloudellinen kestävyys sekä sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys. (Malaska, P ja työryhmä. 2010) Kestävän kehityksen yleisiä tavoitteita on edistää kestävää tuotantoa ja kulutusta sekä lisätä energian ja materiaalien käytön tehokkuutta tuotteiden elinkaaren kaikissa vaiheissa. Tuotannossa ja kulutuksessa luontoon, vesistöihin ja ilmastoon vaikuttavat ekologiset ratkaisut. Maailmanlaajuinen ihmisten hyvinvointi ja perustarpeiden taakaaminen vaikuttavat vahvasti taas ekologiseen ja taloudelliseen kestävyys-teen. Kaikki osa-alueet ovat näin linkittyneitä toisiinsa.

4.1 Ekologinen kestävyys

”Kestävän kehityksen perusehtona on biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien toimivuuden säilyttäminen sekä ihmisen taloudellisen ja aineellisen toiminnan sopeuttaminen pitkällä aikavälillä luonnon kestäky-

kyyn.” Kansainvälinen yhteistyö on myös merkittävässä asemassa pyrittäessä ekologiseen kestävyYTEEN. (Malaska, P ja työryhmä. 2010)

Ekologisen kestävyYTEEN kannalta täytyy noudattaa tiettyjä varovaisuusperiaatteita. Näitä ovat riskien, haittojen ja kustannusten arviointi. Myös haittojen ennaltaehkäisy ja niiden torjuminen on tärkeää. (Malaska, P ja työryhmä. 2010)

4.2 Taloudellinen kestävyys

Taloudellisessa kestävyYTEEN pyritään tasapainoiseen kasvuun, mikä pitkällä aikavälillä ei perustu varantojen hävittämiseen tai velkaantumiseen. Kestävällä pohjalla oleva talous auttaa vastaanottamaan haasteita, kuten väestön ikääntymisestä aiheutuvat terveysmenot. Sosiaalisen kestävyYTEEN perustana onkin kestävä talous. (Malaska, P ja työryhmä. 2010)

4.3 Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys

Kulttuurisen ja sosiaalisen kestävyYTEEN tavoitteena on taata hyvinvoinnin siirtyminen sukupolvelta toiselle. Jatkuvia, maailmanlaajuisia sosiaalisen kestävyYTEEN haasteita ovat väestönkasvu, ruoka- ja terveydenhuolto, köyhyys, sukupuolten välinen tasa-arvo sekä koulutuksen järjestäminen, nämä kaikki vaikuttavat taloudelliseen ja ekologiseen kestävyYTEEN. (Malaska, P ja työryhmä. 2010) Olennaista kestävälle kehitykselle on se, kuinka yhteiskunnallinen ja taloudellinen kehitys edistävät asukkaiden hyvinvointia. Ihmisten perushyvinvointi onkin yksi tärkeimmistä edellytyksistä ekologisen kestävyYTEEN edistämiseksi. (Malaska, P ja työryhmä. 2010)

4.4 Kansallisen kestäväen kehityksen strategia Suomessa

Strategian tavoitteena on hyvinvoinnin turvaaminen luonnon sietokyvyn rajoissa globaalisti ja kansallisesti. Tavoitteena on taata kestävä hyvinvointi turvallisessa ja moniarvoisessa yhteiskunnassa, jossa kaikilla on vastuu ympäristöstä. Tärkeää on taata sekä lähitulevaisuuden että pidemmän aikavälin toiminta niin, että se auttaa eri toimijoita pääsemään kestäväen kehityksen mukaisiin ratkaisuihin.

Suomen osalta kestäväen kehityksen merkittäviä osa-alueita ovat ilmastomuutos, sopeutuminen maailmantalouden nopeisiin muutoksiin ja väestörakenteen muutoksiin. Globaalisti haasteet liittyvät köyhyyteen, eriarvoisuuteen ja väestön kasvuun, ilmastomuutoksen lisäksi. (Malaska, P ja työryhmä. 2010)

4.5 EU:n kestävän kehityksen strategia Afrikassa

Euroopan unionin kahtena päätavoitteena on saattaa Afrikka kestävän kehityksen polulle ja saavuttaa vuosituhattavoitteet vuoteen 2015 mennessä. EU uskoo, että sillä on hyvät mahdollisuudet saada tämä prosessi käyntiin. (Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, 2009)

4.5.1 EU:n strategia

EU:n pääpaino on afrikkalaisten rauhanoperaatioiden tukeminen ja terrorismin torjuminen. Myös nopean talouskasvun tukeminen ja yhdenmukaisen aluemarkkinoiden luominen kuuluu EU:n strategiaan. Kuitenkin rajalliset viestintä- ja liikennepalvelut, veden- ja energiansaanti jarruttavat talouskasvua. EU tukee myös opetusta, tietojen ja taitojen siirtämistä ja elinikäistä, jatkuvaa oppimista.

Muuttoliikkeen muuttaminen positiiviseksi mahdollisuudeksi, kulttuurisen monimuotoisuuden edistäminen ja työllisyyspolitiikat saavat myös erityishuomiota kehitysprosessissa. Ympäristöalan toimet keskittyvät ympäristön monimuotoisuuden hoitamiseen, maaperän kestävään parantamiseen, aavikoitumisen pysäyttämiseen, ilmastonmuutoksen jatkumisen estämiseen, biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseen sekä kemiallisten aineiden oikean käytön tukemiseen. (Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, 2009)

Jos tarkastellaan OECD- maiden (1. taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö) piirissä hyväksytyjä arviointiperusteita kestävässä kehityksessä, on Suomi maailman paras maa. Ympäristönsuojeluun keskittyvä *The Ecologist*- lehti teki julkaisun, jonka mukaan Suomi oli vasta sijalla 52 ja parhaiten kestävässä kehityksessä oli onnistunut Keski-Afrikan tasavalta. Suomen asema kestävässä kehityksessä esimerkkimaana olisi kyseenalainen, jos kaikki maailman ihmiset kuluttaisivat yhtä paljon. (Wikipedia artikkeli kestävästä kehityksestä, 2010.)

5 KIERRÄTYSMATERIAALIEN KÄYTTÖ

Kierrätysmateriaalien käyttö tuo vanhan esineen uudella tavalla esille ja vanhan tavaran arvostus näkyy työssä, kun se on hyvin toteutettu. Vanhaa ei välttämättä kannata aina kunnostaa, jos se on päässyt rapistumaan kovin huonoon kuntoon, vaan kannattaa lähteä miettimään, voisiko esineestä käyttää vain joitakin osia tai materiaaleja. Suunnittelun lähtökohtana on jokin tarve tai käyttö ja myös materiaalin antamat ideat, arvot tai mahdollisuudet. Muotoilu yhdistää tekijät ja tuo esineelle kauneusarvon ja estetiikan. Kierrätysmateriaalista valmistettu tuote on usein ”rustiikki” ja materiaalin luontaiselle ominaisuudelle perustuva. Luonnon ja ajan tuoma pati-

na on vanhalle tavaralle vain eduksi ja tämä pyritään usein säilyttämään ja hyödyntämään lopputuloksessa. (Aarti, E., Johnsson, R., Kokko, K., Koski, K., & Kuivasaari, I. 2006, 240- 245.)

Kierrätys on luontoa ja rahaa säästävä valintojen ketju, josta lopputuloksena on parhaimmillaan yksilöllinen ja uniikki tuotos. Suunnitteluvaiheessa voi pohtia miten ja mistä tuote valmistetaan, jotta se kuormittaa ympäristöä mahdollisimman vähän. Vanhan tavaran uusi muoto voi kertoa uutta tarinaa saadessaan uuden käyttökohteen ja tarkoituksen.

(Aarti yms. 2006, 240–245.)

5.1 Jätteen uusi elämä

Tansaniassa kierrätys ja jätteiden käsittely ei tapahdu samalla tavalla kuin esim. Euroopassa. Kaatopaikkoja ei ole, joten kotitalouksista kertyvät roskat ja jätteet hävitetään polttamalla. Hanavesi ei ole juomakelpoista, joten muovisista vesipulloista kertyy suuri määrä jätettä. Lasipullot sen sijaan kierrätetään ja käytetään uudelleen. Eurooppaan verrattuna kotitalousjätettä syntyy vähän, sillä monet taloudet ovat omavaraisia, ja esimerkiksi liha saadaan omalla pihalla juoksentelevista kanoista, eikä kaupan hyllystä tyhjiöpakatuista muovirasioista. Ulkopuolisen silmin saattaa vaikuttaa että kierrätysjärjestelmä on epäekologinen, koska jokaista tavaraa ei kierrätetä erikseen lajittelukeskuksissa, mutta se on jotain parempaa. Länsimaista tuotujen tavaroiden uusi elämä alkaa Afrikasta.

5.1.1 Erilainen ajattelumalli

Maapallomme on jakautunut kahtia; siihen maailmaan, jossa se hukkuu tavarahan ja toiseen, jossa tavaraa on niukasti. Kasvava jätevuorien ja kulutuksen maailma on synnyttänyt lisää teollisuuden aloja ratkaisemaan näitä ongelmia. Miten päästä rojusta eroon ja miten hävittää se? (Kivekäs, E., Grönlund, H., Utriainen, O., Väisänen, H. & Maula, M. 1997, 4.)

Afrikassa tilanne on päinvastainen. Siellä kysymys kuuluu; miten hyödynnä tämä vanha öljytynnyri, autonrengas tai oluttölkki? Vanhat rojut saavat uuden käyttötarkoituksen siitä tarpeesta, jonka jokapäiväinen elämä asettaa. Mielikuvituksella ei ole rajoja kun peltiseppä saa käsiinsä palan vanhaa auton peltiä, tai taloansa rakentava mies tarvitsee ikkunat ja salvat kotiinsa. (Kivekäs yms. 1997, 4.)

5.1.2 Tarpeista määräytyy tavoite

Kahden viimeisen vuosikymmenen aikana erinäiset kriisit ja taantumat ovat halvaannuttaneet Afrikan maiden taloutta tai ainakin hidastaneet niiden taloudellista kasvua. Tästä johtuva köyhyys vaikuttaa ensimmäisenä maalla sekä kaupungissa asuviin naisiin, mikä tuntuu perheiden talouksissa ja elämässä. Köyhyyden pakosta naiset usein turvautuvat teknologisiin innovaatioihin ja kierrätykseen. Naisten rooli on ollut merkittävä paikallis-

ten käsityötuotteiden markkinaosuuden suuressa kasvussa. Yksinkertaisia korviketuotteita on voitu tuoda markkinoille edulliseen hintaan ja näin ne ovat köyhimpienkin talouksien ulottuvilla. Lapsien keräämät alumiinitölkkit muuttuvat jokapäiväisiksi käyttöesineiksi, kuten padoiksi, pannuiksi ja lusikoiksi. Jotkut sepät ovat kehittäneet taitojansa niin pitkälle, että he pysyvät valamaan autojen moottorilohkoja ja muita osia. Raaka-aineeltaan korkealaatuisilla jätteillä on tärkeä merkitys kotitalouksille ja kansantaloudelle. Lisäksi luonnolle aiheutuva haitta pienenee, kun sitä kuormittavat jätteet saavat uuden elämän. (Kivekäs yms. 1997, 14.)

Kyseinen osoitus innovaatiokyvystä osoittaa, että maassa on entuudestaan olemassa tietynlainen tietotaito käyttää hyödyksi olemassa olevia resursseja. Yhteisöt ovat aikojen saatossa kehittäneet tapoja asennoitua länsimaista tullesiin teknologioihin ja tietämykseen, joiden muotoutumiseen he ovat itse myötävaikuttaneet. Yhteisölle ominainen tietotaito ei koostukaan pelkästään opituista tiedoista ja oppimisjärjestelmästä, vaan siihen kuuluu oleellisena osana myös käsityöläisen ylpeys omasta työstään ja yhteisölle antama arvostus ja kunnioitus. (Kivekäs yms. 1997, 16.)

Kuva 4. Afrikassa valmistetut tuolit on tehty romuraudasta ja muovisista jauho- ja riisisäkeistä. (Kivekäs yms. 1997, 53.)

5.2 Esineiden pitkä elinkaari

Ajatellaan auton elinkaarta Afrikkalaisessa kulttuurissa. Kun auto on tullut tiensä päähän, se puretaan huolellisesti ja jokainen käyttökelpoinen osa otetaan talteen. Vanhat osat kunnostetaan, jotta niitä voidaan käyttää ”uusina” varaosina tai muunlaisina hyödykkeinä. Esim. jarrupalojen elämänsä elinkaari on pitkä. Kuorma-auton kuluneesta jarrupalasta leikataan varovasti sen reunat, viilataan vanha niitti ja asennetaan paikoilleen pakettiautoon,

pakettiautosta henkilöautoon ja henkilöautosta moottoripyörään. Kun niitit ovat lopulta niin pienet, ettei niitä voi käyttää uudelleen, ne sulatetaan, jotta niistä voi valaa uusia niittejä. Kuluneet auton renkaat paikataan laittamalla vanhan renkaan sisäpuolelle toinen rengas, jota kuoritaan samankaltaisesti kuin appelsiinia, jolloin siitä tulee aivan sileä, ja se liimautuu kiinni korjattavaan renkaaseen. Sisärenkaista valmistetaan myös mm. ämpäreitä, venttiilikopan tiivisteitä ja lokasuojia. (Kivekäs yms. 1997, 13.) Masaiheimolaiset ovat keksineet valmistaa autonrenkaista ergonomisia jalkineita, mitä ideaa on alettu kopioida länsimaissakin. Renkaan pohja vuollaan pyöreäksi, jolloin askelluksesta tulee rullaavaa ja näin se vahvistaa lihaksia sekä pitää ryhdin ojennuksessa.

Kuva 5. Varvassandaalit valmistetaan kumilevystä, ylijäänyttä materiaalia käytetään kasvimyymälän suojana (Kivekäs yms. 1997, 9.)

Afrikkalainen mieli muuntaa funktionaalisuuden käsitteen ja materiaalien hierarkkisen järjestyksen. Mikään materiaali ei ole toista huonompi, kun ajatellaan sen käyttömahdollisuuksia. Yksi Afrikkalaisen käsityön hienok-sissa piilee sen tavassa huomata uusia funktioita tavarahan vanhan käyttötarkoituksen alkaessa ontua. (Kivekäs yms. 1997, 32.)

Kuva 6. Hehkulampusta, säilykepurkista ja puuvillalangasta valmistettu öljylamppu. (Kivekäs yms. 1997, 39.)

Kuva 7. Tomaattisäilykepurkin pellistä valmistettu salkku, leikkiauto ja raastinrauta. (Kivekäs yms. 1997, 46.)

Kuva 8. Suomalaisen lihasäilykepurkin pelti on muuntunut öljylampuksi. (Kivekäs yms. 1997, 47.)

Kuva 9. Romusta valmistettua nykytaidetta. (Gosciny, Y. 2000, 103.)

Tämänkaltaista heittäytymistä ja estotonta luovuuden käyttöä moni taiteilija haluaisi varmasti myös omiin töihinsä ja ajattelumalleihinsa. Tukahduttaako länsimainen tavarantalous ja tunne siitä, miten kaikki on jo keksitty, luovan ajattelumallin, joka syntyy ainoastaan siitä tarpeesta joka sillä hetkellä havaitaan? Länsimaisessa kulttuurissa ihmisille tuodaan kaikki tarpeellinen ja tarpeeton kaupan hyllyille, jolloin ei jää tilaa omille pohdinnoille ja mielikuvitukselle. Afrikkalainen taide ei ole enää vain etnisiä naamioita ja kulttiesineitä, vaan taito nähdä uusi elämä romussa.

6 AFRIKKALAINEN TAIDE

Tansania on maailmanlaajuisesti tunnettu yksilöllisestä taiteesta, erityisesti tingatinga-maalauksista ja makonde-puuveistoksista. Taide määrittää ihmisten välisiä sosiaalisia suhteita ja sitä käytetään erilaisiin kulttuurillisiin toimiin. Esimerkiksi naamioilla juhlistetaan nuoruutta joissakin etnisissä Tansanialaisissa ryhmissä. Niitä käytetään myös visuaalisena apukeinona, kun kuvataan esi-isien ja nykysukupolvien välisiä suhteita. (Art in Tanzania 2000, East African movies, 2000)

Tansaniassa on edustettuna paljon erilaisia taiteenmuotoja. Tässä esitellään opinnäytetyön tutkimuksen kannalta oleellimmat, kuten tingatinga, kangojen kuviot sekä nykyaide.

6.1 Tingatinga

Tansanian tunnetuin kuvataiteilija on Edward Saidi Tingatinga. Hän syntyi köyhään perheeseen Mosambikissa vuonna 1932. Edward työskenteli muun muassa sisälplantaaseilla ja puutarhoissa sekä katukauppiana. Hän aloitti maalaamisen vuonna 1968 käyttäen pensseleitä ja öljymaaleja, joilla hän maalasi Afrikkalaisia eläimiä ja maisemia kovalevylle. Hänen maalauksensa alkoivat mennä kaupaksi Dar es Salaamissa ja National Arts Company halusi ostaa Edwardin maalauksia. Tästä johtuen maalausten hinnat tuplaantuivat ja Edward lopetti päivätyönsä tullakseen kokopäiväiseksi taiteilijaksi, ja kouluttaakseen oppipoikia jatkamaan työtään. Tingatinga kuoli 40-vuotiaana ampumahaavaan paetessaan poliisia varastetulla autolla, ja päätti näin hänen lyhyen kautensa Afrikkalaisen taiteenmuodon tuottajana. (Insight guides, Tanzania & Zanzibar. 2006, 69- 70.)

Edwardin oppipojat jatkoivat hänen työtään, ja tällä hetkellä n. 50 taiteilijaa työskentelee Dar es Salaamin tehtaassa, valtion tukemina. Joka vuosi joulupäivänä taiteilijat siistivät Tingatingan hautauspaikan ja laittavat ruokaa uhrilahjoiksi. (Insight guides, Tanzania & Zanzibar. 2006, 69- 70.)

Tingatinga -töitä voidaan kuvailla koristeellisiksi ja kuviollisiksi töiksi, jotka tehdään öljyvärimaaleilla. Jokainen kuva kertoo omaa tarinaansa, usein elävästä elämästä ja joskus poliittisin sävyin. Usein maalauksissa kuvataan värikkäitä ja tyylliteltyjä lintuja, kaloja tai eläimiä Kilimanjaron vuoristoa tai koristeellista, pilkullista kuviota vasten. Edwardin kuoleman

jälkeen imitaattoreita on ilmestynyt erilleen maata ja tyyli on muuttunut erittäin värikkääksi ja monimutkaisemmaksi, tähdäten erityisesti turistik-markkinoille. Tansaniassa, Dar es Salaamin Oyster Bayn alueella on suuri tori, jolla taiteilijat myyvät tingatinga-töitään. Nykyisin kuuluisia taidesuunnan edustajia ovat mm. Jaribuni ja A. Hassani. (Insight guides, Tanzania & Zanzibar. 2006, 69- 70.)

Vuosien saatossa tietoisuus tingatingasta on levinnyt muihin Afrikan osiin ja Eurooppaan, kuten myös muihinkin englanninkielisiin maihin ympäri maailmaa. Aikaisemmin tingatinga-taidetta pystyttiin myymään vain sen omalla nimellä, mutta kasvavassa määrin myös muita taiteen muotoja on alettu kutsua tingatingaksi.

(Wikipedia artikkeli tingatinga-taiteesta, 2010.)

Tingatinga-taiteen sydän on keskittynyt itäisen Afrikan kuvioihin, jonka rannikoita koristaa köynnöskasvit ja Swahili-kulttuurin kuviot. Se on muistutus kauniista keskiaikaisista puisista ovista, joita löytyy Afrikan itäisistä rannikkokaupungeista, samoin kuin modernit printatut puuvillakankaat, joita kutsutaan kitengoiksi ja kangoiksi. Vanhoista 1970-luvun poliittisista lehtisistä voi löytää samantyyllisiä reheviä, litteitä kuvituksia, joita tekivät Tansaniassa maanpakoon ajetut mosambikilaiset vapaustaiselijat. (Sahlström, B. 2001)

Kuva 10. Abdallah Saidin näkemys tingatinga taiteesta. Taiteilijan omalemaisuus saa näkyä perinteisessä tyyliässä. (Art in Tanzania, East African movies 2000)

Kuva 11. Eduardo S. Tingatingan polkupyörämaaleilla maalattu leijona. (Sahlström, B. 2001)

Kuva 12. (Art in Tanzania, East African movies 2000) Bush Mikidadin tingatinga-maalaukset "Urafiki wa mashaka" ("epäilevä ystävyys"). Maalaukset voivat olla hyvin kantaottavia ja kysymyksiä herättäviä. Tosinaan maalaukset kertovat tarinaa myös poliittisin sävyin.

6.2 Tekstiilit

Länsimaisessa kulttuurissa sana käsityö liitetään usein mielikuviin yksittäisistä esineistä. Afrikkalaisessa kulttuurissa on tehty esineitä köyhille ja rikkaille, kaikenlaisiin elämäntilanteisiin. Afrikassa tapahtuneista suurista muutoksista huolimatta, juuri tekstiilien suhde yhteiskuntaan ja kulttuuriin on edelleen moninainen ja tiukasti näihin sidoksissa. Tekstiilit tuovat esiin henkisen taustan. Kangas ei ole pelkästään vaate, se edustaa myös kau-

neuden käsitystä ja ilmaisuvoimaa. (Kivekäs, E., Diallo, S., Grönlund, H. & Maula, M. 1991, 26.)

6.3 Kangat ja kitengat

Kanga on suorakaiteen muotoinen puuvillainen vaate, jossa on reunus. Kangoissa käytetään rohkeita kuvioita ja kirkkaita värejä. Kanga puetaan niin että se peittää naisen kaulasta nilkkoihin tai rinnoista varpaisiin. Kangaa käytetään yleensä parina, ylä- ja alaosassa samaa kuviota, silloin kokonaisuutta kutsutaan dotiksi. (Hassan, O. & Kassim, O. 2006.)

Kitengaksi kutsutaan suurempaa kangasta, jossa sama kuvio toistuu peräjälkeen. Kitenga voi olla useita metrejä pitkä ja sitä käytetään sekä vaatteisiin että sisustustekstiileinä.

Kangat ovat usein käytettyjä lahjoja. Miehet antavat niitä vaimoilleen, lapset äideilleen, ja naiset voivat halkaista oman kangansa ja antaa puolet parhaalle ystävälleen. Miehet voivat nukkua kangat päällä ja joskus käyttävät niitä kotona. Naiset käyttävät niitä joka paikassa, erityisesti kotitalouksissa. Myös vauvoja kannetaan kangoista taitelluissa kantohihnoissa. Kangat ovat suosittuja Itä-Afrikassa ja ovat erittäin monikäyttöisiä. (Hassan, O. yms. 2006.)

Kangojen kuviot ovat muuttuneet vuosien saatossa yksinkertaisista pilkuista ja reunakoristeista, suureksi valikoimaksi yksityiskohtaisia kuvioita monenlaisissa väreissä ja aiheissa. Vuosisatojen ajan kangat suunniteltiin ja valmistettiin Intiassa, Kauko-Idässä ja Euroopassa. Jopa tänäkin päivänä löytää kangoja, jotka on tehty Kiinassa tai Japanissa. 1950-luvulta lähtien enenevässä määrin kangat suunnitellaan ja valmistetaan Tansaniassa, Keniassa ja muissa Afrikan maissa. (Hassan, O. yms. 2006.)

Aikaisin tällä vuosisadalla Swahili-sanonnat lisättiin kangoihin. Oletettavasti tämän muodin aloitti paikallinen kauppias Mombasassa, Kaderdina Hajee Essak, joka tunnetaan myös Abdullana. Hänen monet kangadesiigninsa tunnistaa arvostetusta merkistä ”K.H.E-Mali wa Abdulla”, ja ne usein sisältävät sananlaskun. Aluksi sanonnat, aforismit tai iskulauseet printattiin arabialaisella kirjoituksella, mutta myöhemmin ne vakiintuivat roomalaisiksi kirjaimiksi. (Hassan, O. yms. 2006.)

Uusissa kanga-malleissa voi olla suuriakin eroja. Kangoissa voi olla yksinkertaisia tai monimutkaisia kuvioita; kodikkaita teemoja, kuten kanoja, viljoja, vauvoja ja hedelmällisyydestä kertovia kuvia. Myös maisemakuvia, monumentteja ja villieläimiä kuvataan paljon. Jopa pop-tähtiä ja suuria vaikuttajia painetaan kankaisiin nykypäivänä. Teksteissä ja kuvissa on huomattavia alueellisia eroja. Esimerkiksi kangat, joissa on jokin motto, on valmistettu Keniassa, kun taas sosiaalisia tai poliittisia tapahtumia muistavat tekstit ovat yleisempiä Tansaniassa. (Hassan, O. yms. 2006.) Suosittua Tansaniassa tällä hetkellä on myös Yhdysvaltain presidentin Barack Obaman kuvilla varustetut kangat.

Huolimatta kangan roolista koristautumisessa ja vaatteena, sen tarkoituksena on myös viestittää jotakin. Kangat ovat länsimaisen kulttuurin vastine tervehdyksille, parane pian -korteille sekä onniteluille, mutta joissakin tapauksissa viesti on enemmän. Esimerkiksi hedelmä, kukka, laiva tai lintu voi tarkoittaa hyvää kasvatusta tai kauneuden arvostamista. Toisaalta taas leijona, hai, tai muu vaarallisenä pidetty eläin voi viestittää vaaraa tai selkeää varoitusta. (Hassan, O. yms. 2006.)

Kuva 13. Kangoissa käytetään paljon iskulauseita ja ne voivat toimia kantaaottavina ilmaisuina. (Gillow, J. 2003, 26)

Kuva 14. Kasveilla, hedelmillä ja eläimillä on eri merkityksiä Afrikkalaisessa kulttuurissa. (Gillow, J. 2003, 27)

Afrikkalainen taide ja erityisesti Tansanialainen perinnetaide haluttiin tuoda näkyviin järjestön toimintaan. Sisustukselliset ratkaisut ja maalaukset tehtiin näiden pohjalta. Vaikka tingatinga-taide onkin suhteellisen uusi taidesuuntaus verrattuna muihin esim. puukaiverruksiin, näkyy se niin vahvasti Tansanialaisessa kulttuurissa, että se haluttiin tuoda esille. Värikkäät eläinaiheet sopivatkin järjestön teemoihin hyvin.

7 IDEOINTI JA UUDISTETTAVA KOHDE

Tarpeiden kartoitus aloitettiin kiertämällä alue läpi järjestön omistajan Kari Korhosen, sekä kahden amerikkalaisen rakennusinsinöörin kanssa, jotka suunnittelivat uutta keittiötä baarin taakse. Puutteet ja viat listattiin ylös ja samalla mietittiin niihin parannusehdotuksia.

Työ aloitettiin alueen tarpeiden kartoituksella. Mistä halutaan eroon, mitä halutaan lisää ja mitä puuttuu? Millä elementeillä oleskelualue saadaan viihtyisäksi? Miten koko katos saadaan hyödynnettyä?

Ensivaikutelma katoksesta ja oleskelutilasta oli harmaa ja sekava. Likaiset ja värittömät pöydät eivät houkuttelleet istumaan iltaa ja hyödyntämätöntä tilaa oli paljon. Istuinpaikkojen lisääminen ja tilan jakamisen oleskelualueisiin oli tarpeen. Valaistuksessa koettiin myös suuria puutteita. Tyhjillään ollut tila jäisi edelleen käyttämättä, jos sinne ei saataisi lisävalaistusta. Oleskelutilasta uupui selvästi väri ja iloisuus, joka haluttiin tuoda esille. Persoonalliset ratkaisut sisustuselementeissä ja olemassa olevien resurssien hyödyntäminen olivat avainsanoja.

7.1 Oleskelualue

Pitkä jatke katoksessa oli täysin käyttämätön, sillä alueella ei ollut istumapaikkoja tai riittävää valaistusta. Myös baarin edustalla oleva ruoan jake-lupaikka koettiin hankalaksi. Art in Tanzanialla on parhaimmillaan n. 60 henkeä vapaaehtoistyöntekijöitä töissä, jolloin pelkkä baarin edustalla oleva tila käy ahtaaksi, niin ruokaillessa kuin illanistujaisissakin.

Kuva 15. Ruoan jakelu tapahtui baarin edustalla, joka hankaloitti asioimista baaritiskillä, sekä ruoan jonottamista.

Kuva 16. Ruokailualue ja baari.

Asuinalue oli melko uusi, se oli siirretty aiempaa pienemmistä tiloista nykyiseen rakennukseen, jolloin keittiö jäi vielä vanhaan rakennukseen, joka sijaitsi n. 0.5 km päässä uudesta rakennuksesta. Tämä tuotti ongelmia, koska ruoka jouduttiin päivittäin hakemaan vanhalta rakennukselta autolla. Uuteen rakennukseen kaavailtiin keittiötä baarin taakse, jolloin ruoan valmistus ajallaan olisi helpompaa.

7.2 Resurssien hyödyntäminen

Suuria rahallisia panostuksia ei sisutuksellisiin elementteihin voitu laittaa, joten tehtävänä oli kehitellä parannuksia mahdollisimman paljon kierrätysmateriaaleista. Art in Tanzanialla on paljon erilaista toimintaa, mm. korukivien hionta ja korujen valmistus. Tästä jää paljon hiontahippua, jonka voisi käyttää hyödyksi. Korukivistä jäänyttä hiontahippua suunniteltiin käytettäväksi valaisimissa, kivihiput heijastaisivat valoa, joten niitä voisi esim. liimata läpinäkyvään muoviin.

Pihakalusteiden hankkiminen ei myöskään ollut aivan niin yksinkertaista kuin meillä Suomessa. Missä vain ulkoilmaravintolassa tai baarissa kävikään, jokaisesta löytyi perinteisiä muovipuutarhatuoleja sekä erilaisia pöytäratkaisuja. Muovituolit ovat helppo ratkaisu, sillä ne kestävät hyvin kosteaa säätä ja sadekausia, eivätkä kärsi auringosta, lisäksi ne ovat edullisia. Monella hieman varakkaammalla taloudella oli siistit pihat ja kauniit istutukset, ja silti kirjavissa väreissä kukoistavat muovikalusteet. Samankaltaisia tuoleja oli myös uudistettavalla oleskelualueella. Nämä tuolit päätettiin jättää niiden käytännöllisyyden ja budjetin vuoksi. Osittain tästä lähti idea laittaa oleskelualueetta kokonaan räväkämmäksi ja värikkäämmäksi. Alueen ideointia auttoi luonnostelu Afrikan eläimistöstä, alueesta sekä maisemista ja tunnelmasta. LIITE 1

Järjestöllä on myös musiikin tuottamiseen tarvittavat tilat vanhalla päärakennuksella ja musiikin tuottaminen näkyy vahvasti järjestön toiminnassa. Katoksen jatkeosan päätyyn toivottiin esiintymislavaa, jossa voitaisiin järjestää bändien esiintymisiä. Koroke oli jo olemassa, mutta lavan takaosan seinä ja sen takana oleva tila haluttiin uudistaa. Lavan takaosaa käytettiin lautavarastona, ja tämä tila haluttiin käyttää paremmin hyödyksi.

Kuva 17. Näkymä esiintymislavalle.

Kuva 18. Lautavarastona käytetty tila esiintymislavan takana.

8 SUUNNITTELU

Uudistettavan alueen ongelmakohdat ja tarpeet olivat suunnittelun lähtökohtana. Tunkkaisena koettu oleskelualue ja käyttämättömänä olevat tilat haluttiin uudistaa siten, että oleskelutiloista tulisi viihtyisät ja käytännölliset. Pöytiä ja istuinpaikkoja tarvittiin lisää. Valaistus koettiin myös puutteellisena, sillä Tansaniassa aurinko laskee jo kuuden jälkeen ja tämän jälkeen on aivan pilkkopimeää. Oleskelualueen tunkkainen ilme päätettiin uudistaa lähinnä maalaamalla, sillä tämä oli edullisin ja kätevin tapa saada alueeseen väriä ja ilmettä. Myös sääolosuhteet toivat oman haasteensa materiaalivalintoihin, sillä ulkona olevat kalusteet ja materiaalit ovat alttiina kosteudelle ja auringolle. Katos suojasi jonkin verran auringolta ja sateelta, kalusteiden piti kuitenkin olla pyyhittävässä, sillä niitä käytettiin niin ruokaillessa kuin muussakin illanvietossa.

Baarin seinään kaivattiin tilaa ilmoitustaululle ja olemassa olevat kalterit olivat synkät ja epäkäytännölliset. Ostosten teko kaltereiden välistä oli hankalaa, sillä niissä oli vain pieni aukko, josta oli mahdollista ojentaa ostoksia. Kaltereiden tilalle suunniteltiin avattavia luokkuja, jotka saataisiin yöksi lukittua. Baarin seinän alaosa oli kaakeloitu maisemakaakeleilla. Järjestö tarjoaa myös snorklausmahdollisuuksia, joten olemassa olevat kaakelit päätettiin irrottaa ja maalata seinän alaosa meriaiheisilla kuvilla. Baarin seinän yläosaan päätettiin maalata neliöitä, joiden päälle saisi järjestön työntekijöiden kuvia. Työntekijät vaihtuvat melko usein, joten kuvat tulostetaan ja laminoidaan, täten kuvien vaihtaminen olisi helppoa.

Järjestö on vahvasti mukana musiikin tuottamisessa ja katoksen alla oli pieni esiintymislava, joka haluttiin myös käyttöön. Ongelmana oli lavan

takana oleva seinä, jossa oli kaksi suurta oviaukkoa. Toinen oviaukoista ajateltiin muurata umpeen ja toiseen laittaa jonkinlainen liukuovi tai levy, joka kuitenkin mahdollistaisi pääsyn lavan taakse. Pirteämpi ilme esiintymislavan seinään saataisiin maalaamalla se värikkäin aihein. Maalausta ajateltiin soveltaa myös betonilattiaan, joka vaatisi jonkin päällystyksen, jotta kuvio ei kuluisi pois. Lattiakuvioksi suunniteltiin kangoissa ja kitemoissa käytettyjä ornamenttiaiheita, kuten spiraalia.

Kuva 19. Ulkona sijaitseva katos, jonka alla sijaittivat baari, ruokailutila ja esiintymislava.

Ideoita oleskelutilaan saatiin lähellä sijaitsevasta ulkoilmabaarista. Järjestön omistaja halusi samantyylistä tunnelmaa oleskelutilaan. Vanhoista veneistä rakennetut baaripöydät ja kattokruunu poimittiin baarin ideoista, muutamain muutoksin. Baaripöytien tukijalkarakenteet piti suunnitella eri tavalla, sillä järjestön oleskelutilan lattia oli valettu betonista, eikä pöytien tai istuimien jalkoja voitu kaivaa maaperään, niin kuin baarissa.

Kuva 20. Läheisestä ulkoilmabaarista haettiin ideoita sisustukseen, kattokruunu oli tehty lasipulloista.

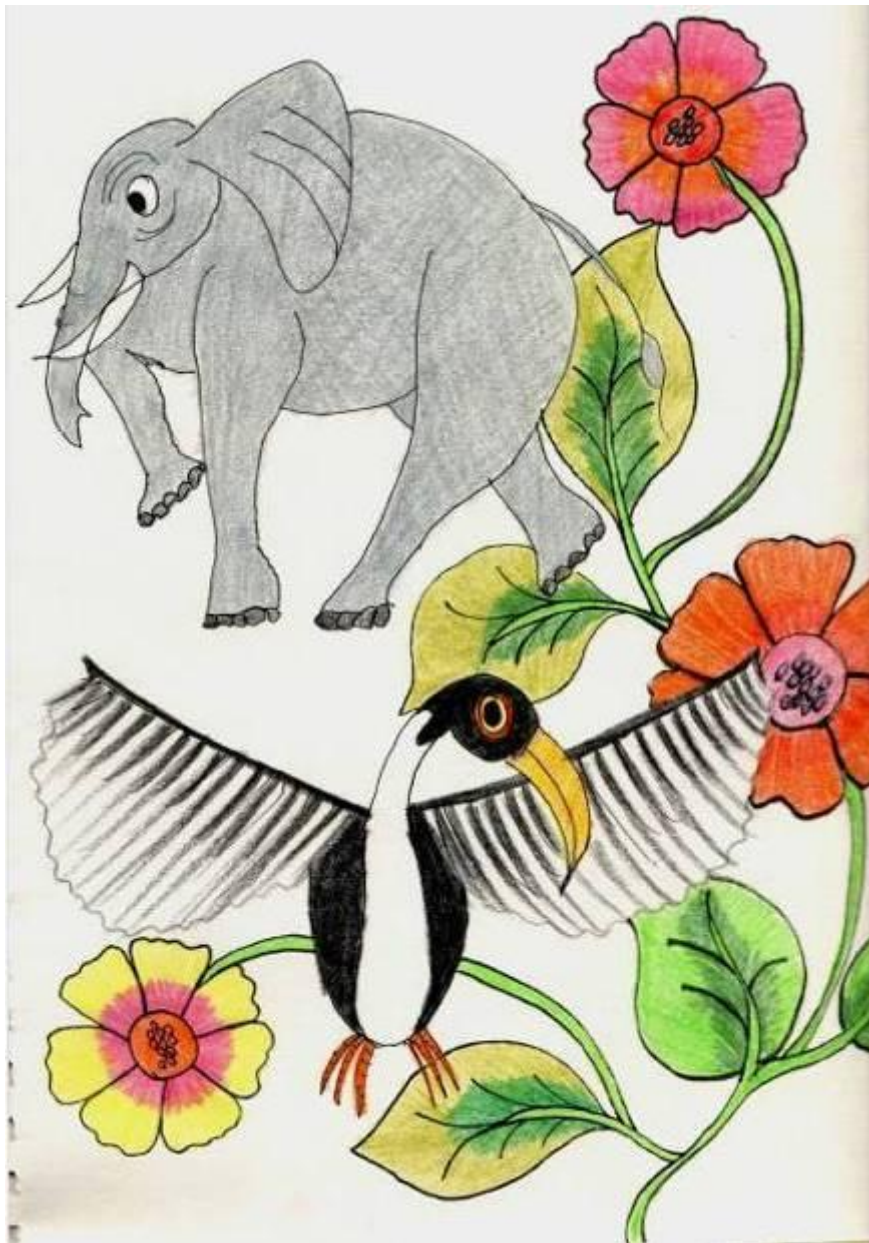

Kuva 21. Veneistä valmistettuja pöytiä baarin ympärillä.

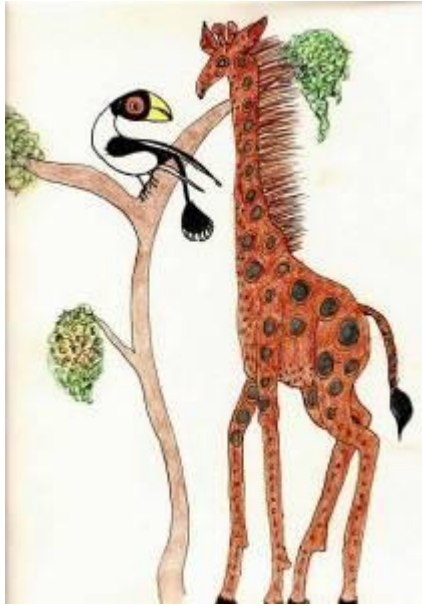
8.1 Käytettävien aiheiden valinta

Alueelle haluttiin näkyviin afrikkalainen perinnetaide sekä erityisesti Hakuna matata-elämänasenne, mikä tarkoittaa; ei huolia. Afrikkalaisille tietyllä tavalla huoleton elämänasenne on ihailtava piirre ja myös osittain elämänehto. Kovissa oloissa elävät ihmiset osaavat nauttia elämästä ja sen tuomista iloista eri tavalla kuin hyvinvointivaltioissa elävät länsimaalaiset.

Afrikkalaisesta perinnetaidesta esille tuli erityisesti tingatinga-työt, sillä alueesta haluttiin hauska, viihdyttävä ja inspiroiva. Värikkäissä tingatinga-maalauksissa näkyvät savannin eläimet ja kasvusto, jotka sopivat hyvin aiheeseen, sillä Art in Tanzania-järjestön kautta pääsee myös safariretkille.

Kuva 22. Omia luonnoksia tingatinga-maalauksista, jotka koristaisivat esiintymislavan seinää.

Kuva 23. Kirahvi oli usein käytetty aihe maalauksissa. Kts. LIITE 2

Myös kangat ja kitengat ovat perinteisiä afrikkalaisia asusteita ja niiden kuvioinnit ja tekstit näkyvät jokapäiväisessä katukuvassa. Lattiapinta- alaa oli paljon ja siihen kangojen selkeät ornamenttikuviot sopivat hyvin. Ideana oli tehdä keskelle jokin teksti ja siitä neliskanttisena tai spiraalin muotoisena lähtevä ornamenttikuvio ympärille.

Kuva 24. Kangoissa käytetyt säännölliset ornamenttikuviot sopivat koristamaan lattiaa. (Gillow, J. 2003. 27)

Koska olemassa oleva alue koettiin hieman synkkänä ja ankeana, johtuen suurimmilta osin betonilattiasta sekä muutamasta betoniseinästä, näiden aiheiden käyttäminen päätettiin toteuttaa maalaamalla valitut kohteet.

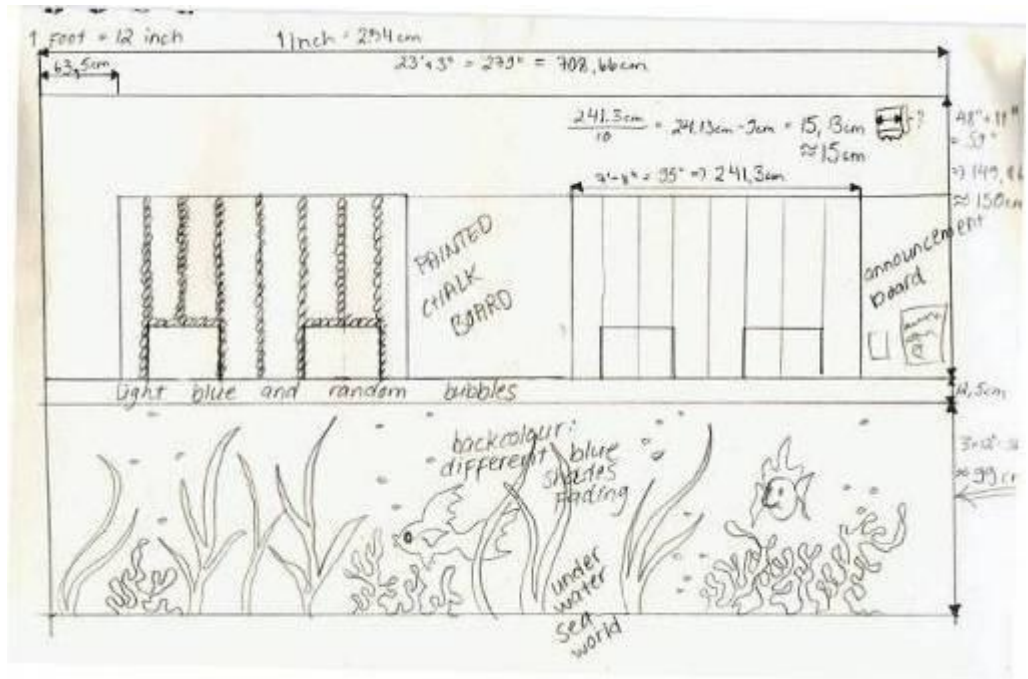
8.2 Baarin seinä

Järjestön oman baarin seinään haluttiin myös uudistusta. Kalterit olivat sekä esteettisesti että käytännössä hankalat, sillä tuotteiden ojentaminen kaltereiden välistä tuotti ongelmia. Baari piti silti saada lukittua öisin, joten kaltereista päätettiin poistaa osa, jotta asiointi olisi helpompaa. Maalamalla saataisiin kaltereiden ilme muutettua. Baarin seinä toimi mm. ilmoitustauluna, joten hankalan korkkitaulun sijasta päätettiin seinään maalata liitutaulumaalilla osio, johon ilmoitukset voi suoraan kirjoittaa tai kiinnittää magneeteilla. Vapaaehtoisjärjestön vakituisten työntekijöiden kuvat nimineen ja vastuualueineen haluttiin esille ja niille päätettiin maalata ”kehykset” seinän yläreunaan. Laminoidut valokuvat työntekijöistä oli helppo kiinnittää kehyksien päälle, jolloin reunukset jäivät näkyviin. Kuvat voi helposti vaihtaa myöhemmin esim. henkilökunnan vaihtuessa.

Baarin seinän alaosaan oli laitettu laatoitus. Tämä päätettiin poistaa ja maalata seinän alaosa merenalaiseksi maailmaksi. Alueella oli useampi pikkusaari, joissa oli loistavat snorklausmahdollisuudet ja järjestön kautta pääsi myös sukelluskursseille. Itä- Afrikan merenalaisista kaloista löytyi kuvakirja, jota hyödynnettiin meriaihetta suunniteltaessa.

Kuva 25. Baarin seinä.

Kuva 26. Suunnitelma baarin seinästä. LIITE 3

Kuva 27. Itä- Afrikan merieläimistä koostuva vedenalainen maailma baarin alaosassa. LIITE 3/2

Kuva 28. LIITTEET 3/3-3/5

Kaikessa suunnittelussa piti ottaa huomioon minimaalinen budjetti ja materiaalien kestävyys sääoloissa. Olemassa olevien resurssien hyödyntäminen oli avainasemassa ja uutta piti luoda käyttämällä vanhoja tarvikkeita tai niiden osia. Ylijäämäpuutavara ja kestävät muovipullot osoittautuivat tarpeellisiksi hyödykkeiksi. Pitkäikäisen materiaalin valinta ja valmistus olivat myös tärkeitä, sillä esineet olivat tehokkaassa käytössä.

8.3 Materiaalien käyttö ja hankinta

Rakennusmateriaaleina käytettiin kierrätysmateriaaleja. Kierrätysmateriaaleja päätettiin käyttää, koska rahalliset resurssit olivat rajalliset, ja tavaroiden ostaminen ei toimi samalla tavalla kuin esim. Suomessa. Tarjontaa ei ole ja Euroopasta tuodut tavarat ovat Afrikassa melko kalliita. Myös ekologiset ja pitkäikäiset ratkaisut olivat avainsanoja.

Ilmasto loi myös tietyt rajoitteet käytettäville materiaaleille, vaikka oleskelualue olikin katoksen alla, siinä ei ollut seiniä, joten kosteus ja aurinponpaiste kuluttavat materiaaleja.

Maalauksiin valittiin öljypohjaiset maalit, sillä ne kestävätkä paremmin kosteutta ja pöytätasot ovat näin pyyhittävässä ruokailujen jälkeen. Idea baaripöydästä saatiin läheisestä ulkoilmabaarista, järjestölle tuleva baaripöytä toteutettiin pienin muutoksin, myös pöydän siirrettävyys oli tärkeää. Öljypohjaiset maalit ja pensselit sekä tinneri löytyivät pienen etsimisen jälkeen 12m² pikku putiikista, josta valittiin tarvittavat päävärit maaleihin. Näitä sekoittamalla saatiin halutut värisävyt.

Läheisessä baarissa kattokruunu oli tehty lasipulloista. Tansaniassa kuitenkin lasipullot kierrätetään, joten järjestölle tehtävässä kattokruunussa päädyttiin käyttämään muovipulloja jotka muutoin hävitetään polttamalla. Muovipullot saatiin kerättyä nopeasti, vapaaehtoistyöntekijät toivat käytetyt vesipullonsa sovittuun keräyspisteeseen. Kattokruunua varten tarvittava metallirima sekä ketju hankittiin paikallisesta tienvarsikaupasta. Materiaalit ja mittapiirustukset vietiin läheiselle kotihitsaamolle, joka valmisti mittapiirustusten mukaisen kehikon kruunulle.

9 VALMISTUS

Sisustukseen ja huonekaluihin ei voitu käyttää paljoa rahaa, joten vanhojen pöytien ja tuolien entisöinti oli paras vaihtoehto. Vanhan uudistamisessa pohjatyöt ovat tärkeitä ennen varsinaista maalausta. Pintojen puhdistus ja mahdollinen hionta tehdään, jotta uusi maali tarttuu pintaan ja tuloksetta tulee tasainen.

9.1 Pöytien uudistus

Vapaaehtoisjärjestöllä oli paljon ruokailupöytiä, jotka oli tehty vanerilevystä ja jalat puun oksista. Osa pöydistä oli maalattu valkoisiksi ja osa jätetty puun värisiksi. Ajan saatossa valkoiseksi maalatut pöydät olivat jo päässeet kulahtamaan ja maalit olivat rapistuneet.

Kuva 29. Asuinrakennuksen takaa löytyi lisää pöytiä, jotka puhdistettiin huolellisesti hämähäkinseiteistä maalausta varten. Yhteensä pöytiä saatiin kasaan n. 15 kappaletta.

Alueelle haluttiin lisää väriä, joten ajatus pöytien maalaamisesta värikkäillä aiheilla päätettiin toteuttaa. Jotta jokainen pöytä olisi erilainen ja vapaaehtoistyöntekijöistä jäisi myös jokin muisto, sai jokainen maalata oman pöydän haluamallaan aiheella. Eri maan lippuja ja Tansania-aiheisia pöy-

tiä tehtiinkin runsaasti. Miettimällä pöytien hyötykäyttöä, päätettiin niihin maalata myös erilaisia pelejä ajanvietteeksi. Kaikkiin pöytiin ei maalattu kuvia, joten nämä jäivätkin tuleville vapaaehtoisille. Jokainen sai halutesaan jättää terveisensä järjestölle ja Tansanialle.

Pöytien uudistus aloitettiin pesemällä pöydät ja maalaamalla ne uudestaan. Maalaamattomat pöydät päätettiin maalata pöytälevyn osalta valkoisella pohjamaalilla. Pöytien puhdistus tulisi näin helpommaksi ja siitä tulisi myös valmis pohja maalaukselle. Öljypohjainen maali suojaisi puisia pöytiä myös kosteudelta.

Kuva 30. Useat osallistuivat pöytien puhdistukseen ja pohjamaalaukseen.

Kuva 31. Pöytien maalausta.

Kuva 32. Jokainen sai maalata haluamansa kuvion pöytään.

Kuva 33. Pöytiä maalattiin yksin ja ryhmissä.

Kuva 34. Pöytiin tuli Kiswahili tekstejä ja eri maiden lippuja.

Kuva 35. Kilimanjaro vuoristo

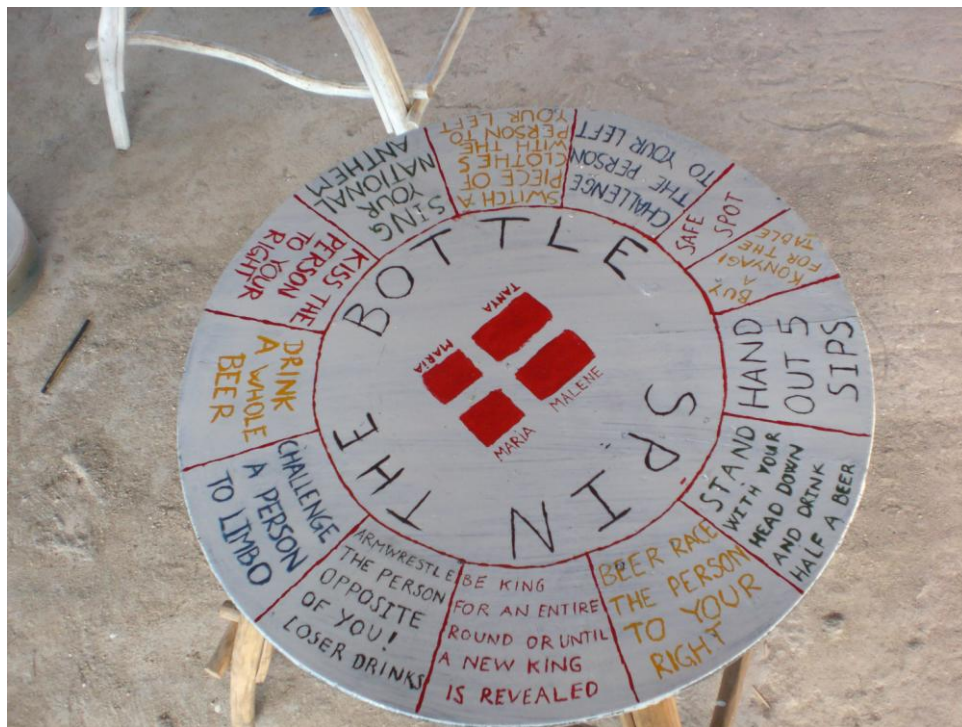
Kuva 36. Britannian ja Tansanian liput

Kuva 37. Suomen ja Tansanian liput. Tansanian lipun värit vaihtelivat tekijöiden mukaan.

Kuva 38. Mzuka oli uusi swahilin kielen slangisana, joka tarkoitti hyvää fiilistä ja elämänasennetta.

Kuva 39. Tanskalaiset tekivät pullonpyörästyspelin. Pullo laitettiin keskelle pöytää jota jokainen pelaaja pyöritti vuorollaan ja suoritti pullon osoittaman tehtävän.

Kuva 40. Tanskalaisten kekseliäät pelipöydät toivat mukavaa ajanvietettä.

Kuva 41. Shakkilauta pöytä. Pullonkorkit toimivat hyvin pelinappuloina.

Kuva 42. Maapallo.

Kuva 43. Maapallo ja sairaanhoitoon viittaava risti olivat suomalaisten käsialaa.

Kuva 44. Masai-nainen.

Kuva 45. Masaiheimolaiset osallistuivat myös maalaukseen. Pöytään maalattiin luontoaiheita ja Masai-soturin kilpi.

Pöytien maalaus onnistui hyvin ja halukkaat saivat mielekästä tekemistä. Jokainen järjestössä työskentelevä tekee tärkeää työtä vapaaehtoisena auttaessaan paikallisia ja heistä jäi näin myös hieno muisto tuleville työntekijöille. Myös monikansallisuus tuli hyvin esille maalauksien aiheissa. Pöydistä tuli värikkäitä ja persoonallisia sekä hyvää ajanvietettä peliaiheineen.

9.2 Baarijakkaroiden teko

Baarijakkaroita oli järjestöllä jo ennestään, ne olivat puun värisiä ja muutamaa oli joskus maalattukin. Jakkarat putsattiin perusteellisesti ja maalattiin myös pohjamaalilla valkoiseksi. Baarijakkarat haluttiin tulevan baari-pöydän ympärille, mihin tarvittiin korkeita tuoleja. baarijakkaroiden maalattavia aiheita mietittäessä päädyttiin käyttämään eläinaiheisia kuvia. Tuolit maalattiin safarilla tavattavien eläinten mukaan.

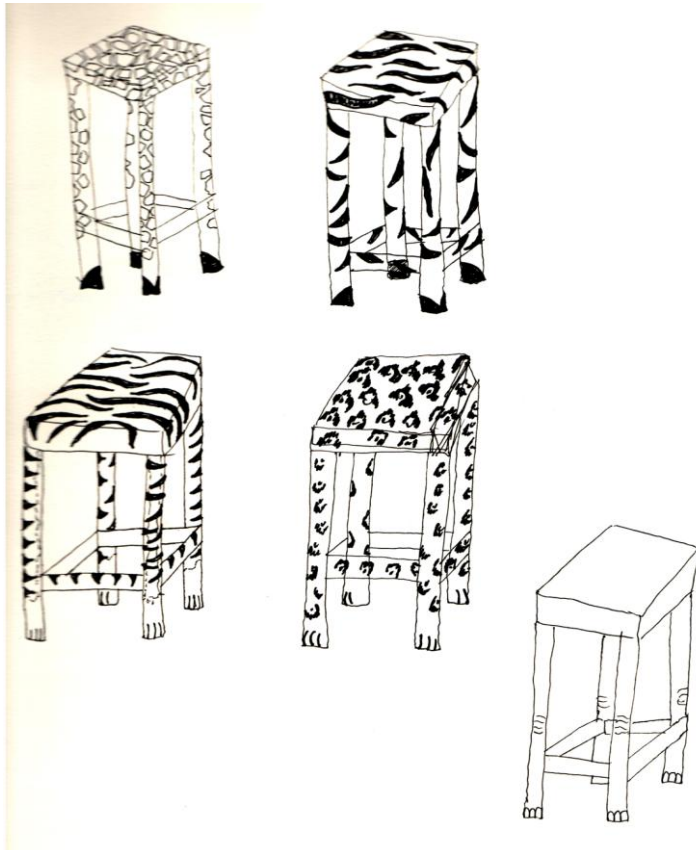

Kuva 46. Tuolit puhdistuksen ja pohjamaalauksen alla.

Idean kehittyessä huomattiin että tuolit tavallaan muistuttavat eläimiä neljän jalkansa ansiosta, joten tuli idea viedä eläinkuosit hieman pidemmälle maalaamalla tuoleille tassut ja tekemällä maalaukset ”realistisemmin” sen sijaan että eläinkuoseja olisi vain maalattu summittaisesti tuoleihin.

Kuva 47. Baarijakkaroihin haluttiin eläinkuoseja.

Kuva 48. Tuoleja oli yhteensä viisi, joten näihin valittiin eläimet jotka olisivat parhaiten tunnistettavissa tuoleista.

Kuva 49. Kaikki jakkarat puhdistettiin ja pohjamaalattiin huolellisesti.

Kuva 50. Leopardijakkara

Kuva 51. Kirahviaiheinen jakkara

Kuva 52. Vaikka tiikereitä ei tavatakaan ihan Itäisessä-Afrikassa, sopi sen väritys niin hyvin tuoliin että se päätettiin toteuttaa.

Kuva 53. Norsu oli safarilla useimmiten nähty eläin.

Kuva 54. Seepra baarijakkara

9.3 Kattokruunun valmistus

Kattokruunun valmistus alkoi materiaalien keräämisellä. Kattokruunuun tarvittiin arviolta sata 1,5 litran vesipulloa. Järjestön vapaaehtoistyöntekijöille kerrottiin suunnitelmasta ja pulloja kerättiin n. kolmen viikon ajan vielä suunnitteilla olevaan veneeseen, josta tuli myöhemmin baaripöytä. Kattokruunun kehikko päätettiin tehdä metallista, ja mitat ja kuva annettiin pienelle pajalle, jossa oli hitsausvälineet.

Kuva 55. Pulloja kerättiin veneeseen, niitä tarvittiin n. sata kappaletta. Pulloja saatiin kerättyä kolmessa viikossa.

Kuva 56. Suunnitelma kattokruunusta.

Pulloveraston karttuessa niitä alettiin työstää ja päätettiin, että siistin lopputuloksen saamiseksi pullojen korkkeihin tehtäisiin reiät, jolloin rautalanka, jolla pullo ripustetaan kehikkoon, jää piiloon korkin alle. Pulloista poistettiin etiketit ja korkkeihin tehtiin keskelle pieni reikä naulan ja vasaran avulla.

Kuva 57. Kattokruunun koko testattiin lattialla laittamalla pulloja ympyrän muotoon, tästä tehtiin mittapiirustus hitsaajalle, joka valmisti metallisen kehikon kruunulle. Alin kehikko mitattiin halkaisijaltaan 120cm leveäksi, keskimäinen 140cm ja ylimmäinen kehikko 80cm.

Kun kehikko oli valmis, pullojen ripustus alkoi. Rautalangasta leikattiin n. 15 cm pituisia pätkiä, jotka kierrettiin kaksi kertaa metallisen kehikon ympäri ja molemmat päät korkin läpi, minkä jälkeen niihin tehtiin solmu, jotta pullot roikkuvat tukevasti kruunussa. Syy miksi pullot päätettiin laittaa roikkumaan, eikä kiinnittää niitä jäməkäksi esim. pohjasta, oli se että kruunusta haluttiin ilmava ja pullojen heiluessa tuulessa siitä lähtevä ääni tukee kattokruunu ajatusta.

Kuva 58. Kruunusta haluttiin näyttävä sekä käyttötarkoituksen mukainen, joten siihen haluttiin paljon valoa.

Kuva 59. Yksityiskohta kattokruunusta.

Kun kaikki pullot oli kiinnitetty kolmeen kerrokseen, kehikko päätettiin vielä maalata. Sininen väri kehikkoon valittiin, koska pulloissa oli sinertävä sävy sekä korkit olivat siniset. Myös baaritiskin alaosaan suunniteltu merenalainen maisema sopi hyvin teemaan.

Kuva 60. Lopuksi kruunun kolmeen tasoon pingotettiin rautalankaa johon ripustettiin valot. Lampuiksi valittiin keskelle yksi sininen valo ja ylös ja alas kirkkaat lamput. Tämä toi valaistukseen elävyyttä.

Kuva 61. Melkein valmis kattokruunu. Valot ripustettiin kehikoiden keskelle pingotettuun rautalankaan.

Kuva 62. Pimeään tullessa kattokruunu antoi jännittävän tunnelman valol-
laan.

Kuva 63. Keskelle valittiin sininen lamppu sekä ylös ja alas kirkkaat valot.

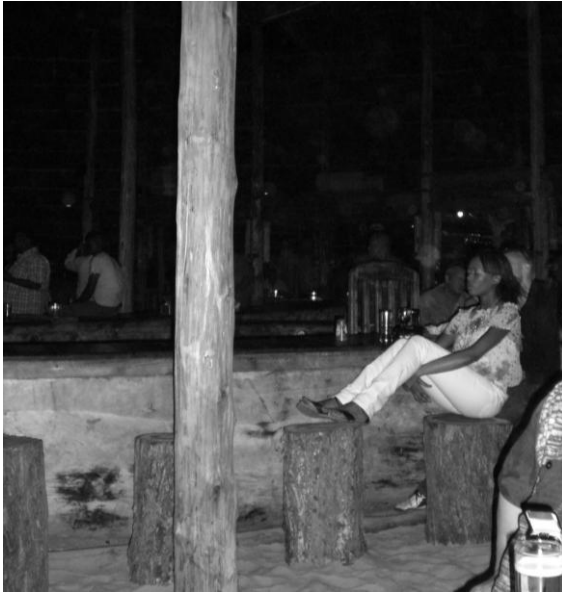
Kuva 64. Paikallisten esiintyjien Dudun ja Benjan uusi musiikkivideo kuvattiin uudistuneella järjestön oleskelualueella. Kattokruunu toi tunnelmallisen valon videolle.

9.4 Baaripöytä

Idea baaripöytään saatiin myös läheisestä ulkoilmabaarista. Siellä baaripöydät olivat hiekkaan upotettuina isojen tukkien päällä. Tukipölkkyjä ei ollut mahdollista laittaa samalla tavalla järjestön oleskelualueella, sillä lattia oli valettu betonista. Tähän alettiin suunnitella uutta ratkaisua. Veneestä tehty baaripöytä oli järjestön omistajan Kari Korhosen toive, tämä haluttiin toteuttaa kuitenkin persoonallisella ja toisaalta myös olosuhteiden vaatimalla tavalla.

Kuva 65. Läheisen baarin rakentamia pöytiä.

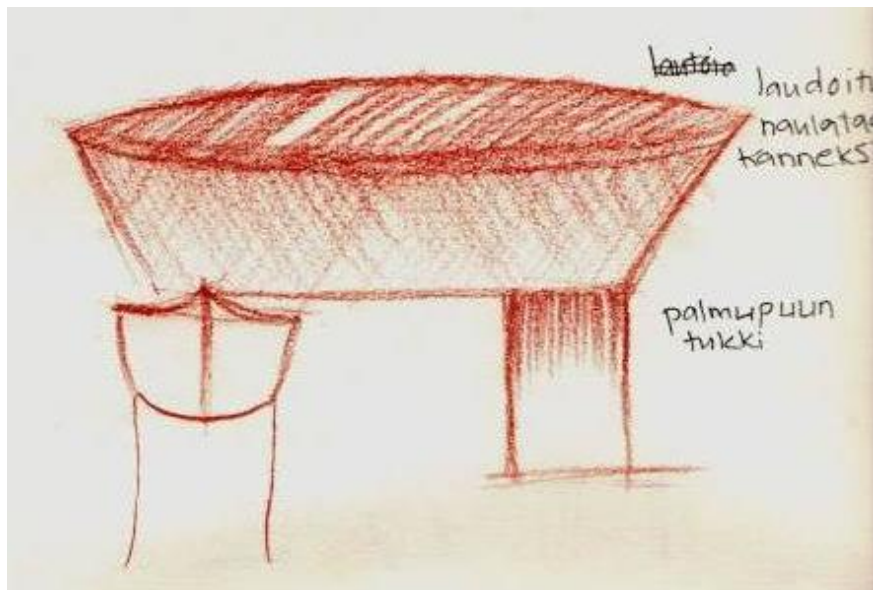
Kuva 66. Läheisen baarin toteuttamat ratkaisut pöydistä.

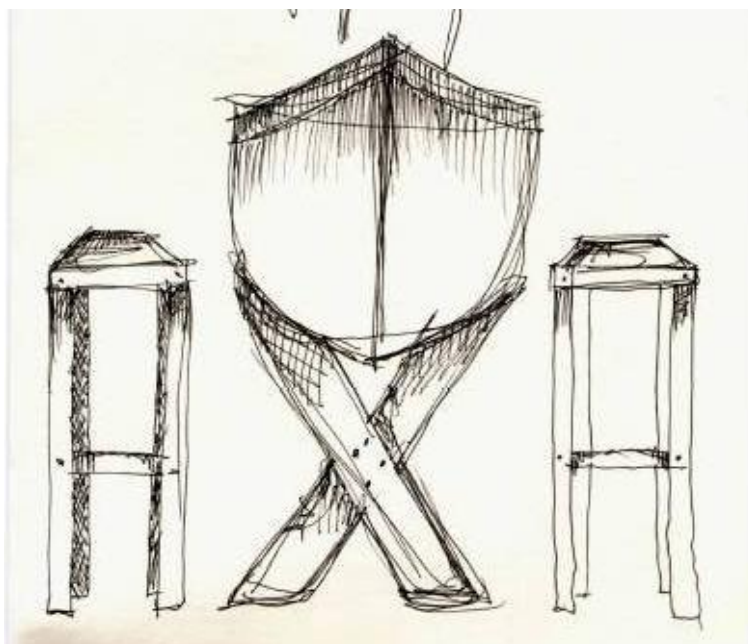
Kuva 67. Vanha vene odottamassa uutta käyttötarkoitusta.

Ideaa lähdettiin miettimään tukiratkaisun pohjalta, eli miten vene saataisiin tukevasti seisomaan betonialustalla. Ensimmäisiä ideoita oli kääntää vene ylösalaisin ja laittaa veneen alle kaksi tukevaa pölkkyä jaloiksi.

Tämä vaikutti tukevalta ratkaisulta, mutta veneen ollessa ylösalaisin pöytäpinta-alaa jäisi liian vähän. Myös pöydän ääressä istuminen olisi hankalaa sillä veneen leveämmät laidat olisivat jalkojen tiellä pöydän ääressä istuttaessa. Tämän takia päätettiin vene laittaa oikeinpäin ja laudoittaa veneen aukko umpeen pöytälevyn aikaansaamiseksi. Jalkaratkaisuksi muodostui kaksi vaihtoehtoa. Joko kaksi kokonaista pölkkyä, halkaisijaltaan n. 40 cm, joihin koverrettaisiin keskelle ura johon veneen pohja asettuisi. Toinen vaihtoehto oli tehdä ristikkojalat kahdesta puusta molempiin päihin venettä.

Kuva 68. Ensimmäinen idea tukirakenteesta.

Kuva 69. Lopullinen tukirakenne baaripöytään.

Ristikkojalkoihin päädyttiin jo senkin takia että paksuja pölkkyjä oli hankala saada mistään. Pöydän sopiva korkeus mitattiin aiemmin tehtyjen baarituolien mukaan.

Kuva 70. Veneen laudoitettu kansi maalattiin öljypohjaisella ruskealla maalilla helpon pyyhittävyyden takia. Laudoitus tehtiin vanhasta lankusta jota oli aikaisemmin maalattu, joten tämänkin takia vanhat maalaukset haluttiin piiloon. LIITE 4

Kuva 71. Venettä ei haluttu maalata kokonaan, sillä hieno ajanpatina ja veneen nimi haluttiin jättää näkyviin.

Kuva 72. Vanhalle veneelle tuli täysin uusi käyttötarkoitus.

Veneen uudistusprojekti oli melko suuritöinen, mutta lopputuloksesta tuli hieno ja käytännöllinen. Järjestölle suunniteltiin tehtävän vielä kaksi baari-pöytää lisää. Jos jotain tehtäisiin toisin, olisi se luultavasti jalkojen tukirakenne. Veneen takaosassa oleva ristikkojalka ei leviä tarpeeksi leveälle, mikä aiheuttaa mielikuvan huterasta rakenteesta. Rakentajat ottivat oman vapauden tehdä jalkarakenteen yllä näkyvällä tavalla. Tähän toteamus T.I.A, joka tarkoittaa This Is Africa, sopii melko hyvin. Kierrätysidea toteutui hyvin jopa pöydän päällilaudoituksessa, joka tehtiin vanhoista lankeuksista. Pöydän hieno ajanpatina ja sen vanha käyttötarkoitus tulevat vielä uudessakin tuotteessa hyvin esille.

10 YHTEENVETO JA ARVIOINTI

Kokonaisuutena projekti oli onnistunut ja tulokset olivat hyödynnettävissä käytännössä. Oleskelualueelle saatiin lisää istumapaikkoja ja oleskeluryhmiä, mikä olikin tavoitteena. Omaleimaisuutta lisäsi kaikkien osallistuminen maalaustöihin ja tuloksesta tuli mukavan rento ja yksilöllinen.

Kuva 73. Illallisella.

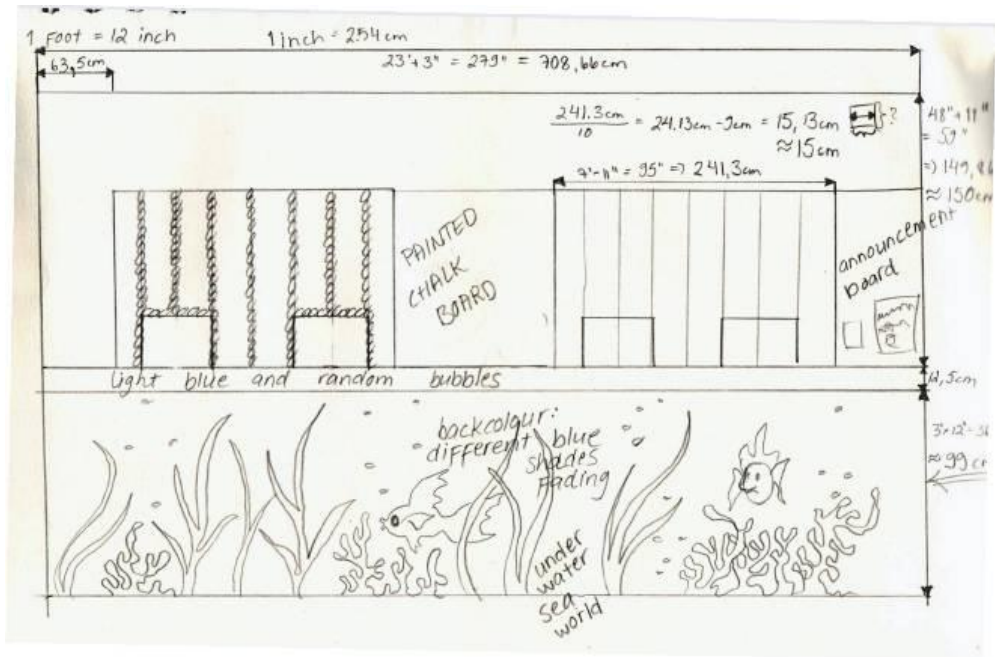

Kuva 74. Vapaaehtoistyöntekijät illallisella.

Baarin seinän maalaus ja uudistukset jäivät toteuttamatta. Rakennuksen omistaja ei halunnut luopua baarin alaosaan tehdystä kaakeloinnista, joten päälle olisi pitänyt rakentaa irrotettava laudoitus jonka päälle meriaiheinen maalaus olisi tehty. Baarin kalterimaisesta ulkonäöstä haluttiin eroon ja ajatuksena oli suurentaa kaltereiden aukkoa, jotta tiskillä olisi helpompi asioida. Ongelmaksi tässä olisi muodostunut se että luukku olisi pitänyt saada yöksi kiinni ja lukkoon. Tähän olisi siis pitänyt rakentaa jonkinlaiset ovet, joissa on saranat jotta ne saataisiin avattua kun baari on käytössä. Aikaa oli rajallisesti, joten baarin luukku jäi suunnitteluvaiheelle.

Kuva 75. Baarin seinä

Kuva 76. Suunnitelma baarin seinästä

Baarijakkaroiden ja pöytien osalta uudistukset onnistuivat hienosti. Muiden osallistuminen talkootöihin lisäsi yhteishenkeä ja vapaaehtoistyöntekijät tutustuivat toisiinsa maalaustalkoiden ohessa. Vapaat kädet tehdä omannäköinen pöytä oli myös mukava tapa jättää terveiset järjestölle ja uusille vapaaehtoisille. Ajanvietteeksi maalatut pelipöydät olivat suosittuja illanistujaisissa. Baarituolien uusi ilme safarin eläiminä toi hauskaa ja persoonallista ilmettä ja toimi hyvänä kontrastina rustiikkiselle baaripöydälle.

Kuva 77. Veneen uusi elämä.

Kuva 78. Pelipöytä.

Vanhan veneen uusi elämä alkoi hienosti, ja tästä saatiin baarijakkaroiden kanssa uusi oleskeluryhmä ennen käyttämättömälle alueelle. Erityisesti veneen ajan patina näkyi hienosti uudessa tuotteessa. Pöydän jalkarakenne olisi voinut olla parempi sen takaosassa, josta jäi hieman huera vaikutelma. Vene kapeni loppupäähän joten jalat eivät levittyneet yhtä leveälle kuin etuosassa. Veneen muuntautuminen baaripöydäksi oli kattokruunun ohessa yksi suuritöisimmistä muutoksista. Järjestön omistaja päättikin

hankkia tulevaisuudessa vielä kaksi venettä lisää, joista rakennettaisiin samanlaiset pöydät illanistujaisia varten.

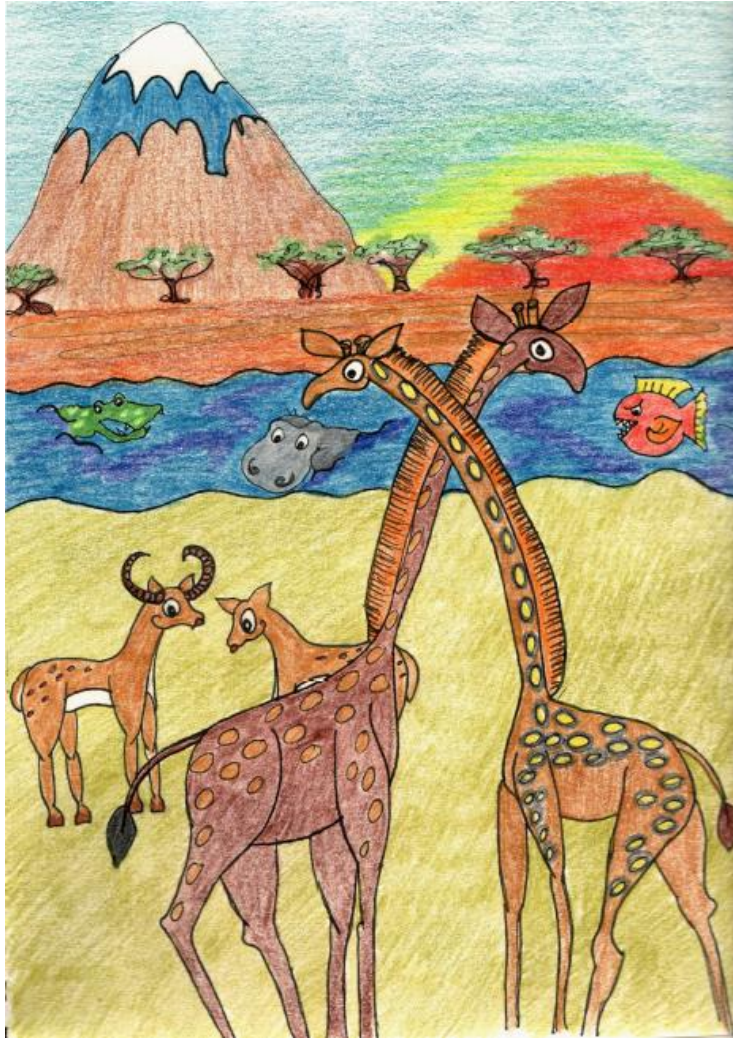

Kuva 79. Käyttökelpoinen baaripöytä.

Esiintymislavan päätyseinään suunnitellut tingatinga maalaukset jäivät toteuttamatta, sillä seinässä olevaa aukkoa ei ehditty korjata. Suunnitelmana oli että toinen sisäänkäynti lavan taakse olisi piilotettu liukuovien taakse, jolloin myös ovien päälle olisi voinut maalata. LIITE 5 Samoin lattiaan suunniteltua maalattavaa kuviota ei pystytty toteuttamaan. Lattian maalaukseen olisi pitänyt tehdä jonkinlainen pohjustus sekä maalauksen päälle vielä pinnoite tai pintakäsittely, jottei maalaus kuluisi pois. Tämä olisi ollut liian työlästä, joten lattiamaalaukset jäivät suunnitteluasteelle.

Kuva 80. Keskellä oleva sisäänkäynti oli tarkoitus muurata kokonaan umpeen ja toiseen sisäänkäyntiin tehdä liukuovet.

Kuva 90. Lopullinen suunnitelma esiintymislavan seinän maalauksesta.

Kattokruunu toteutui suunnitellusti. Muovipullojen käyttö lasipullojen sijasta oli ekologisempi ratkaisu kierrätyksen kannalta. Pullojen ripustaminen kruunuun niin, että ne pääsivät heilumaan tuulen mukana, oli hyvä ratkaisu. Pulloista lähtevää ääntä oli mukava kuunnella tuulisina päivinä. Jos jotakin kattokruunussa pitäisi tehdä toisin, olisi se ehkä pullojen kiinnitys kehikoihin. Korkkeihin kiinnittyvä rautalanka saattaa ajan kuluessa kulua puhki, varsinkin kun pullo pääsevät heilumaan. Ilman kosteus saattaa myös vaikuttaa kulumiseen vaikka kruunu olikin sateelta suojassa. Järjestön omistaja oli tyytyväinen kattokruunuun ja halusi alueelle toisenkin tuomaan tunnelmaa ja valoa. Valmiit mitat ja suunnitelma helpottavat seuraavan kruunun tekemistä.

Kokonaisuudessaan projekti onnistui hyvin ja alueelle saatiin pirteä ilme tehdyillä muutoksilla. Seinien maalauksien toteuttaminen olisi parantanut alueen viihtyvyyttä vielä huomattavasti. Kokemuksena projekti kasvatti luovuutta ja mielikuvitusta. Lähes kokonaan kierrätysmateriaaleista tehdyt uudistukset tukivat järjestöä ja sen yleistä ajatusmaailmaa. Muutoksilla saatiin konkreettisesti lisättyä viihtyvyyttä alueella.

Kuva 91. Bambukatos ja uusi laatoitettu piha-alue. Alueelle tehtiin myös maisemointia, joka paransi alueen viihtyvyyttä.

LÄHTEET

Kirjalliset lähteet:

Ahlqvist, K., Raijas, A., Perrels, A., Simpura, J., & Uusitalo, L. 2008. Kulutuksen pitkä kaari, niukkuudesta yksilöllisiin valintoihin. Helsinki: Yliopistopaino

Elkington, J. & Hailes, J. 1988. Suom. Kilpeläinen, A. 1991. Vihreän kuluttajan opas, valitse ja vaikuta. (kolmas painos 1992) Juva: WSOY

Aarti, E., Johnsson, R., Kokko, K., Koski, K., & Kuivasaari, I. 2006. Tekniset käden taidot. Weilin+Göös Oy

Kivekäs, E., Grönlund, H., Utriainen, O., Väisänen, H. & Maula, M. 1997. Romun toinen elämä, Esineitä Länsi-Afrikasta. Kooste näyttelystä. Tampere: Art-Print Oy

Magnin, A. & Soulillou, J. 1996. Contemporary art on Africa. Lontoo: Thames and Hudson Ltd.

Goscinnny, Y. 2000. Art in Tanzania 2000. East African Movies Ltd.

Insight guides, Tanzania & Zanzibar 2006. Apa Publications GmbH & Co. Verlag KG

Kivekäs, E., Diallo, S., Grönlund, H. & Maula, M. 1991. Arkilla kerka, tekstiilejä Länsi-Afrikasta. Kooste näyttelystä. Tampere: Frenckellin kirjapaino Oy

Gillow, J. 2003. African textiles, Colour and Creativity Across a Continent. Lontoo: Thames and Hudson Ltd

Sähköiset lähteet:

Art in Tanzania-järjestön Internet-sivut. 2010. Viitattu 24.4.2009. <http://www.artintanzania.org/fi/koti/historiamme>

Wikipedia artikkeli Tingatinga-taiteesta. 2010. Viitattu 20.1.2009. http://fi.wikipedia.org/wiki/Tinga_Tinga

Sahlström, B. The art bin. Esseitä ja artikkeleita Internet-sivut. 2001. Viitattu 2009. <http://art-bin.com/art/atingae.html>

Hassan, O. & Kassim, O. 2006. Swahili language and culture Internet-sivut. Viitattu 2009. <http://www.glcom.com/hassan/index.html>

Malaska, P ja työryhmä. 2010. Ympäristö.fi Internet-sivut. Viitattu 2009.
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?node=22119&lan=fi>

Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, 2009. Tiivistelmät EU:n lainsäädännöstä, EU:n Afrikka-strategia. Viitattu 2009.

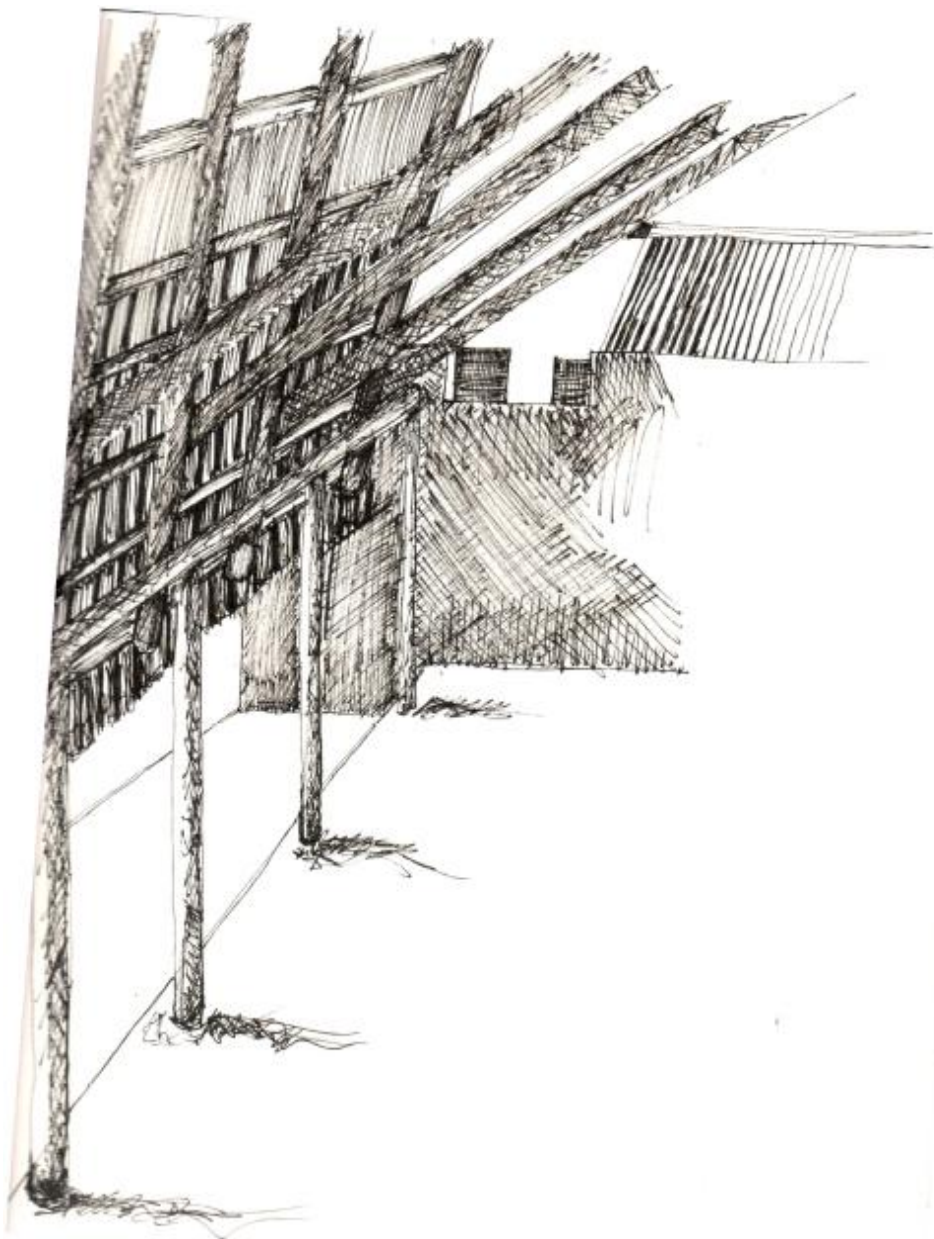
http://europa.eu/legislation_summaries/development/african_caribbean_pacific_states/r12540_fi.htm

Wikipedia artikkeli kestävästä kehityksestä, 2010. Viitattu 2009.

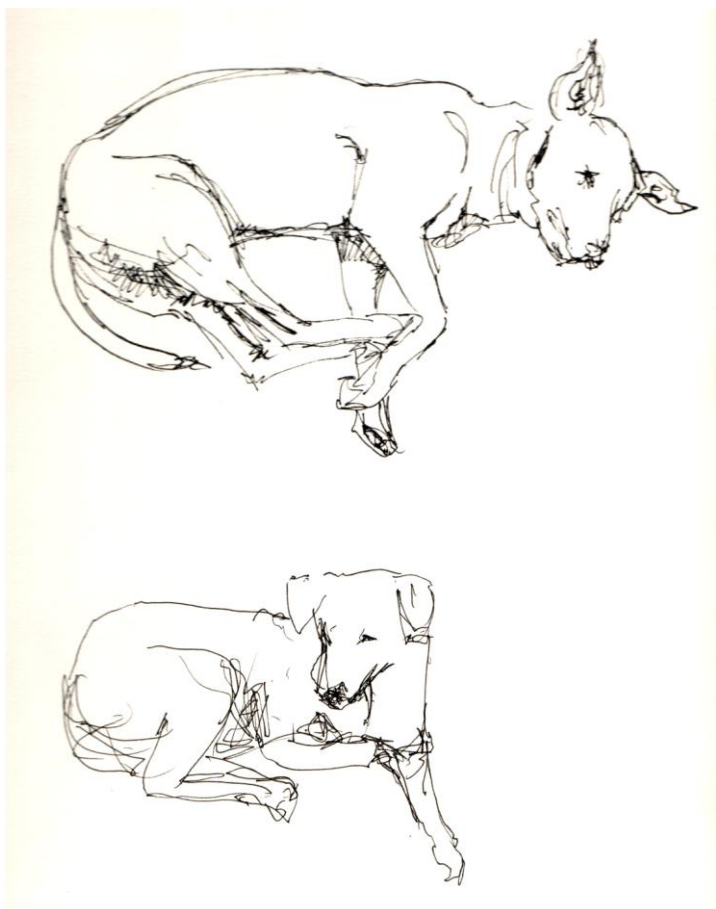
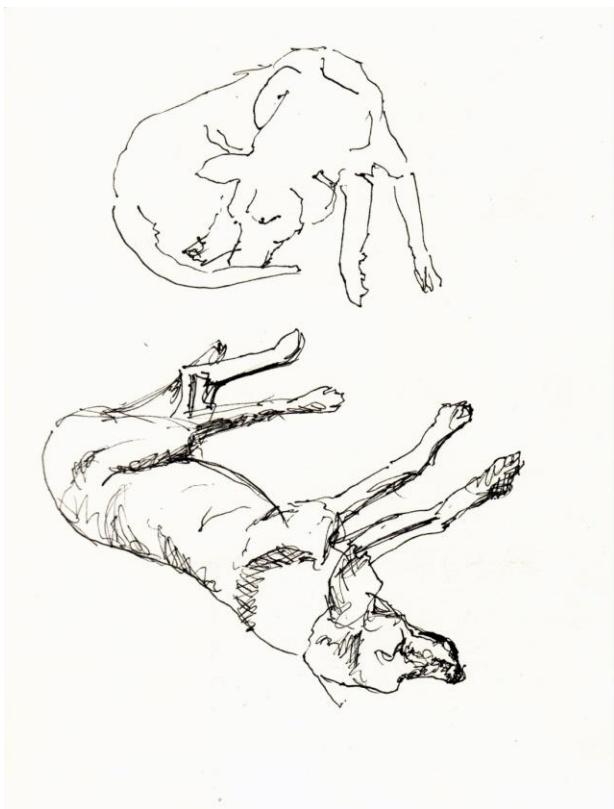
http://fi.wikipedia.org/wiki/Kest%C3%A4v%C3%A4_kehitys

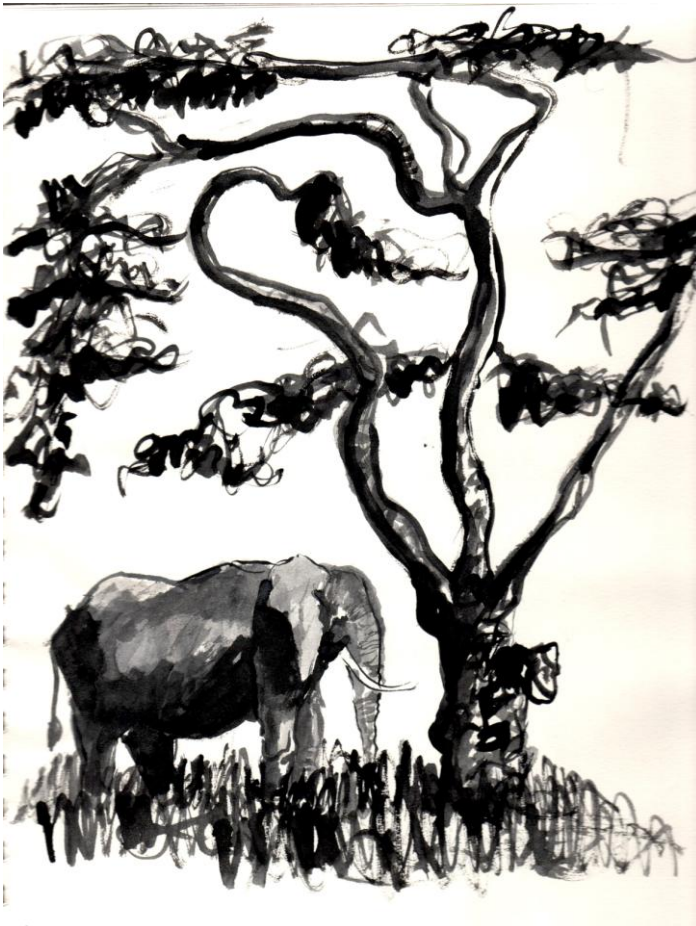
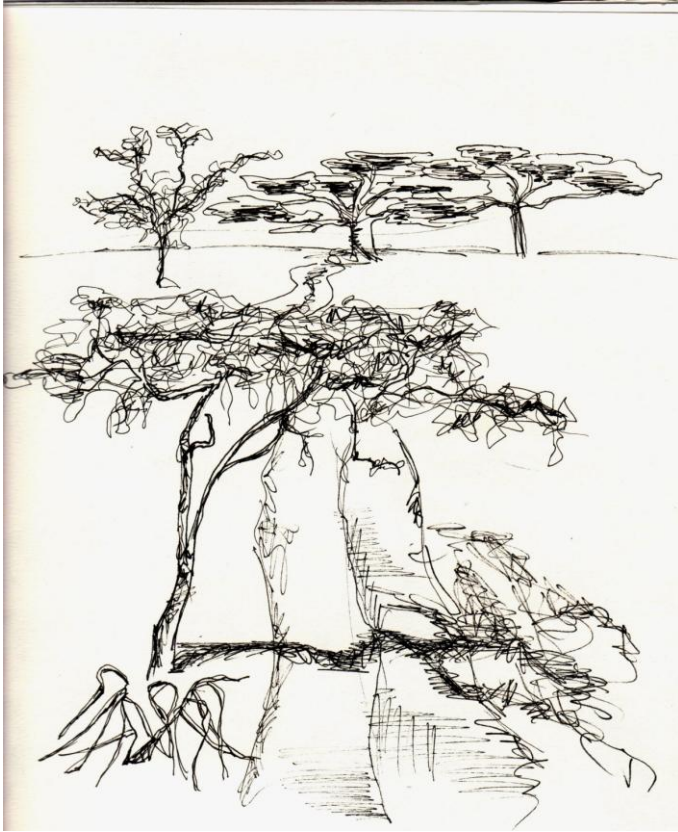
Lehtileikkeet:

Vahtio, J. 2009. Kiinalaisten halpatuotteiden ja valtoinyhtiöiden kasvu Afrikassa. Hämeen Sanomat 27.5.2009, s. 10.

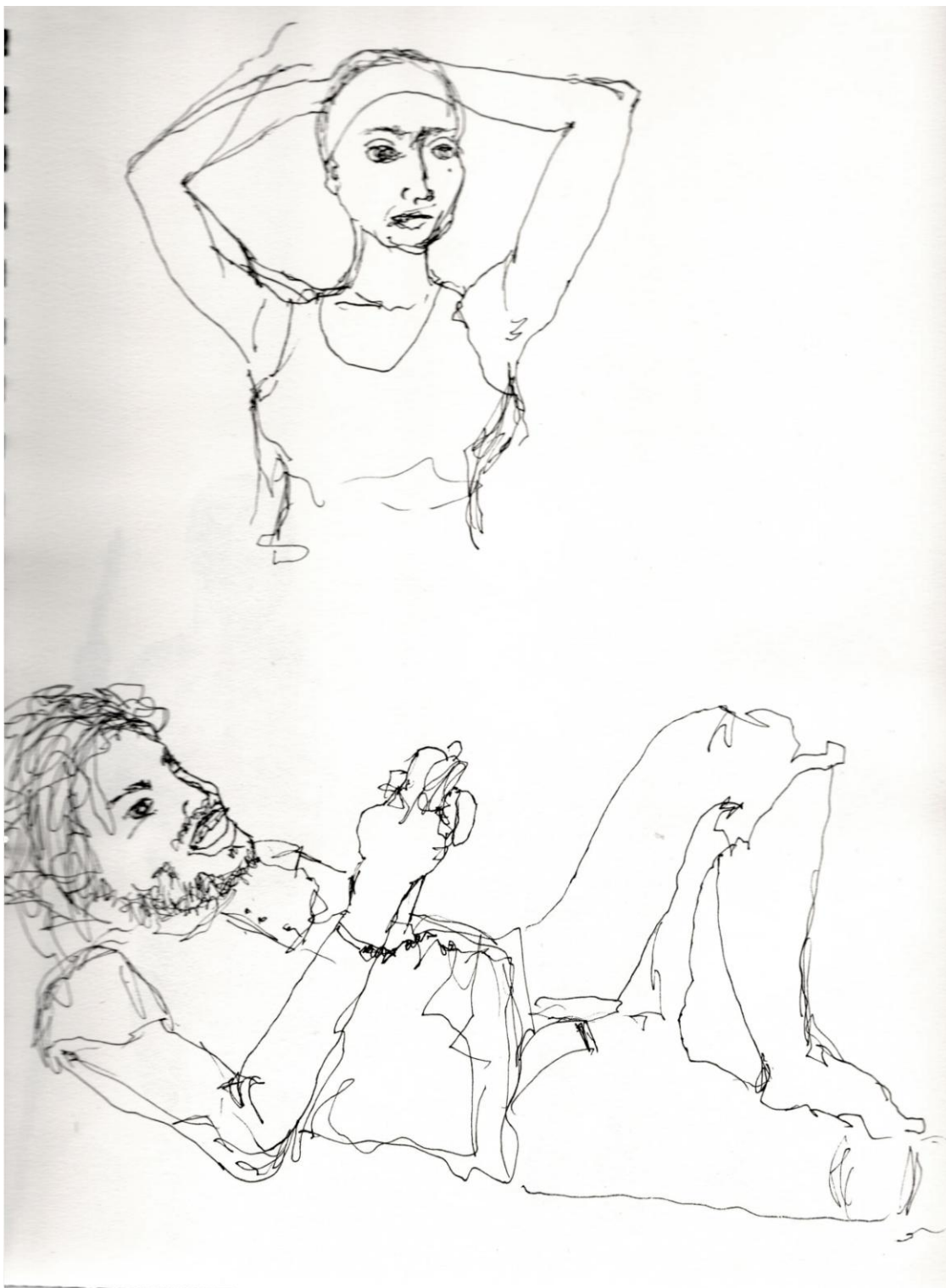

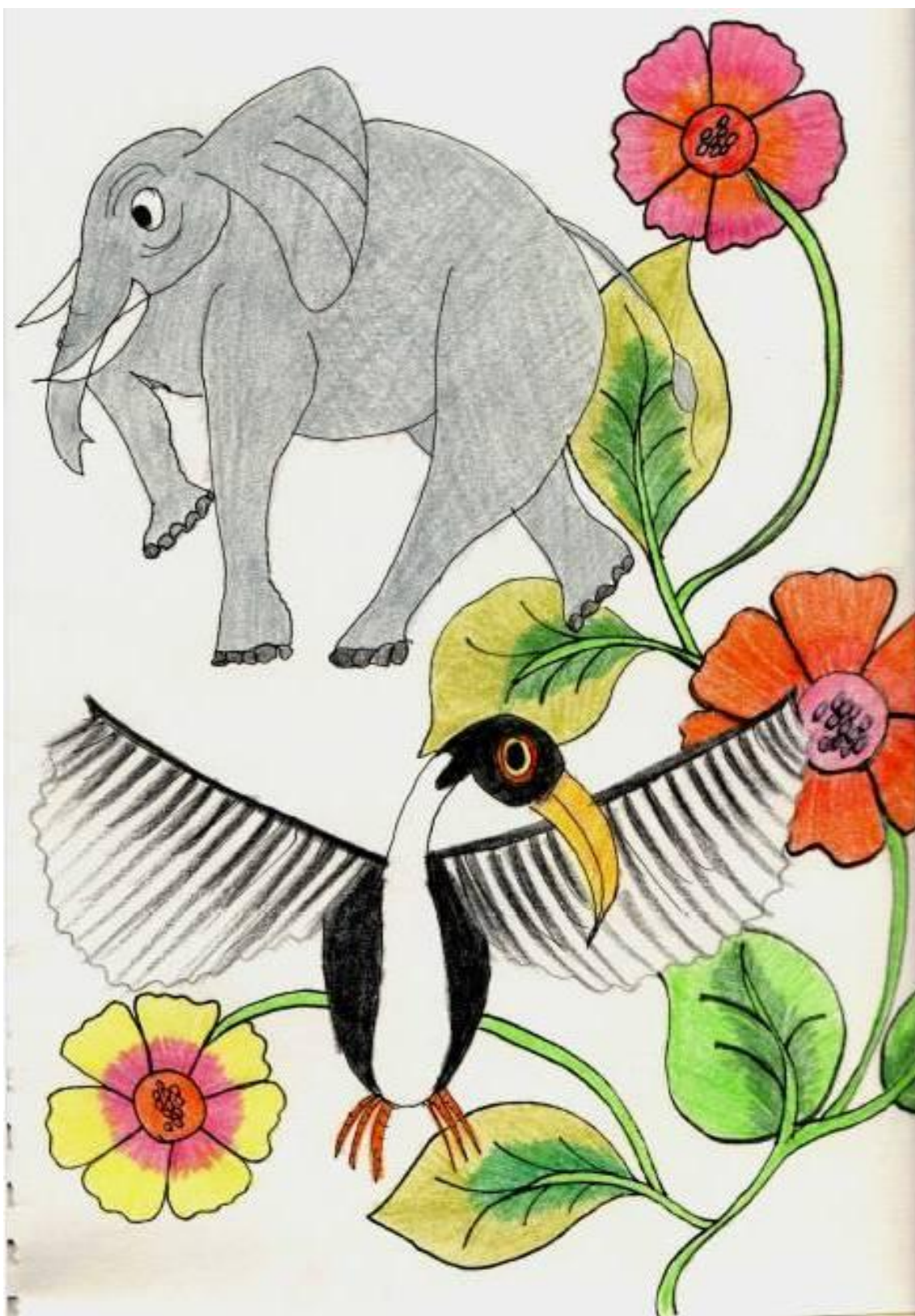

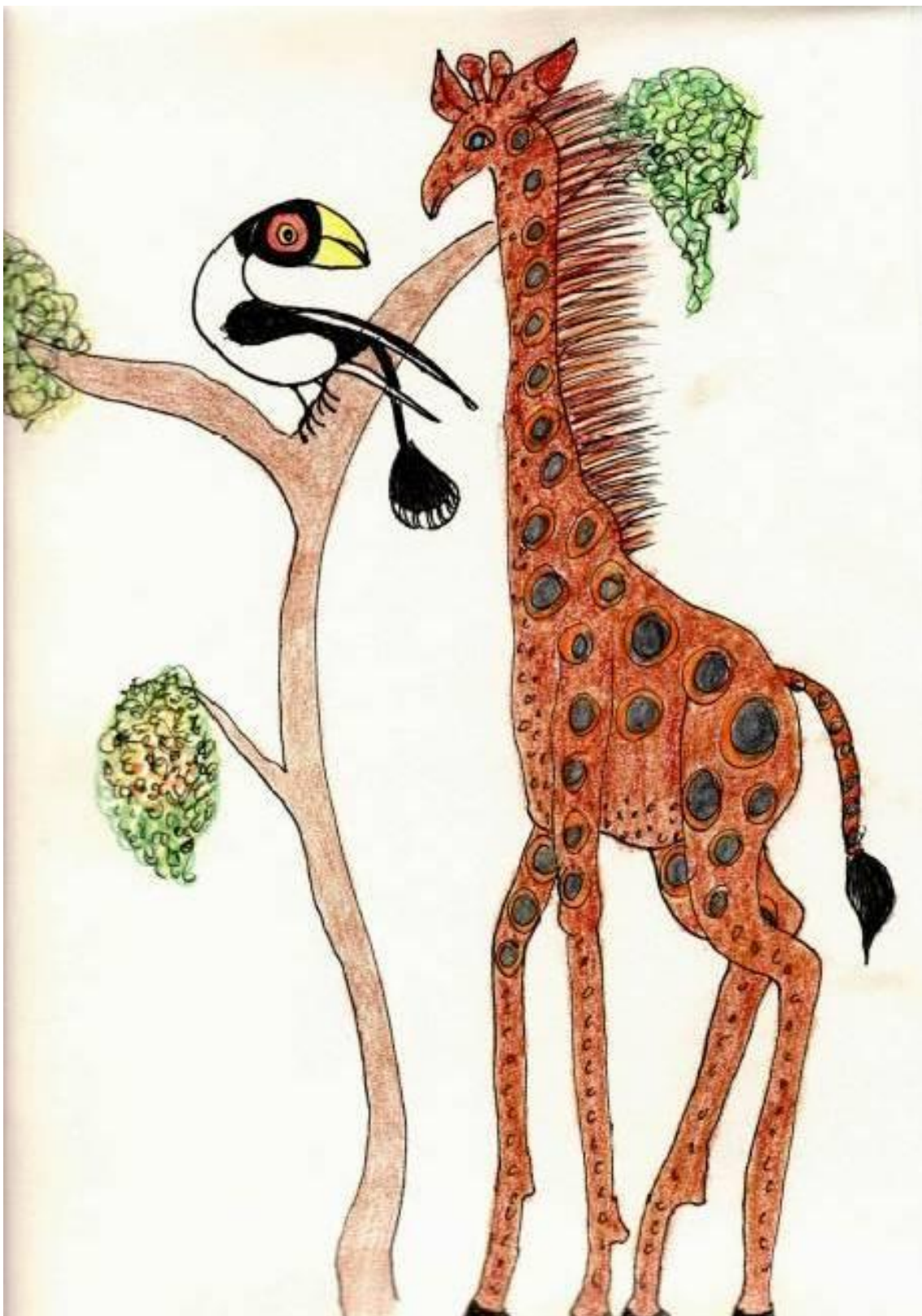

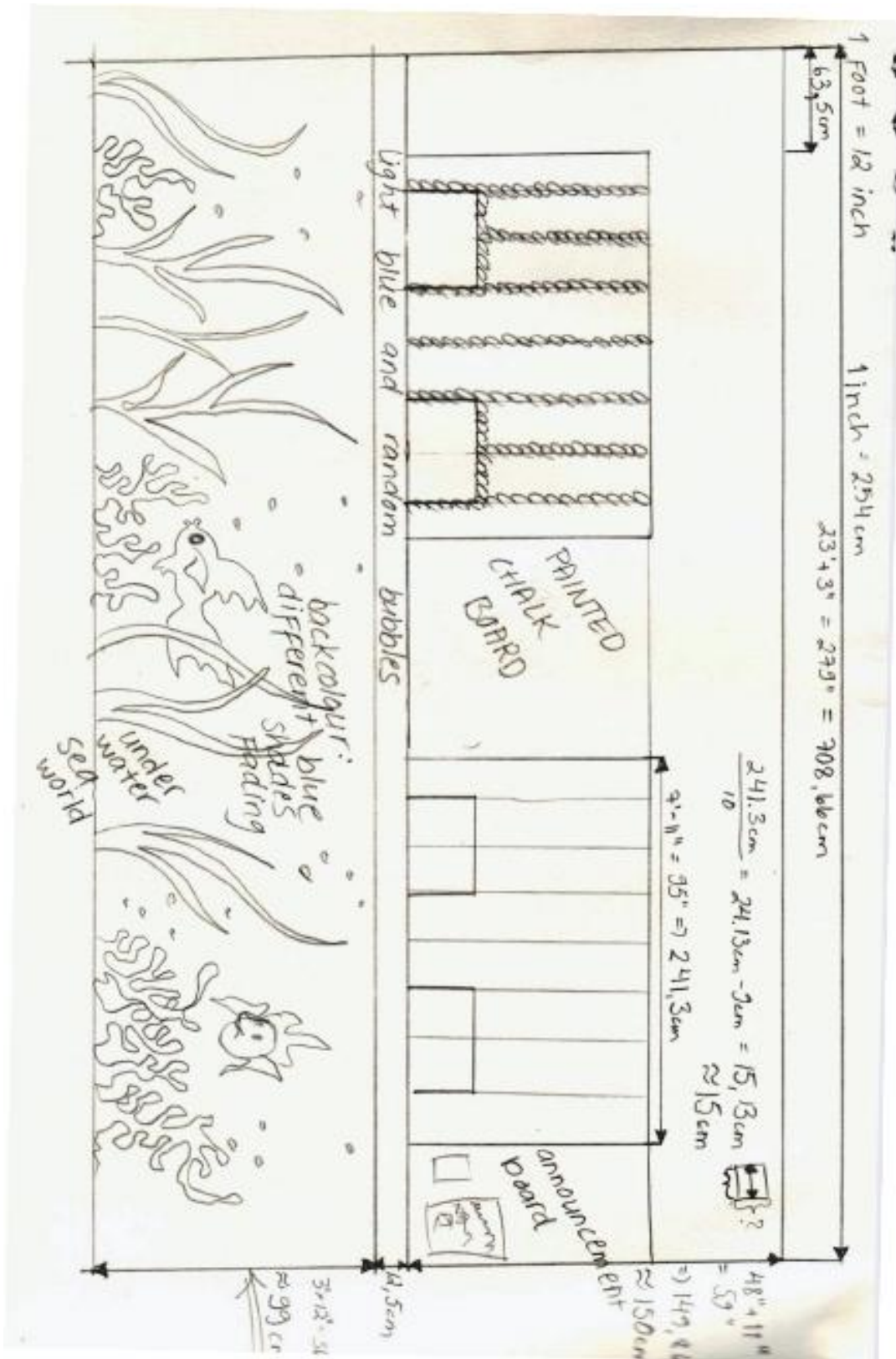

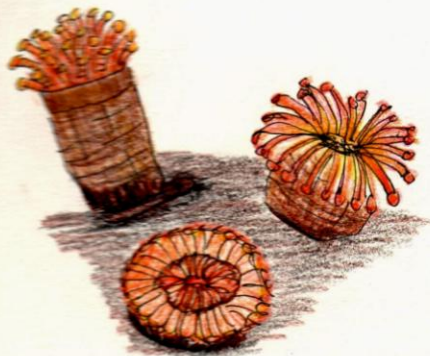

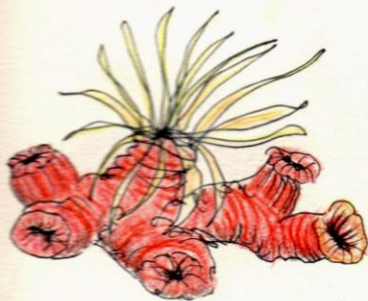

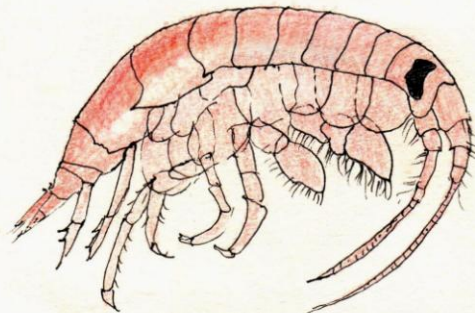
145 *Telmatactis* cf. *decora*

pg. 145. *Stichodactyla mertensii*

163 *dendrophyllia robusta*

pg. 205 *Eusiroides diplonyx*

229 *Clibanarius danai*

pg. 241

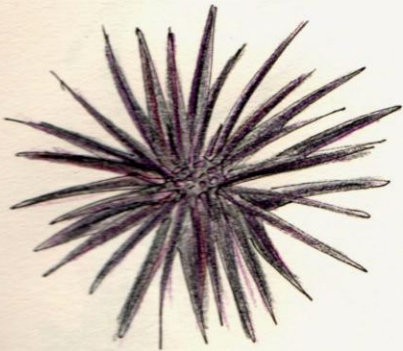

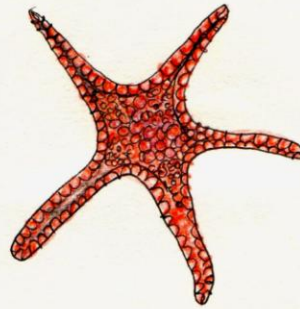
pg. 285 Glycymeris pectunculus

pg. 285 Perna pelta

pg. 309 Heterocentrotus trigonarius

pg. 319 Stellaster childreni

A field guide to the seashores of eastern Africa
and the Western Indian Ocean Islands (second edition)
Published by Sida/Department for research Cooperation,
SAREC, and University of Dar es Salaam (1997)

Comanthus wahlbergi pg. 331

Actobatus narinari pg 347

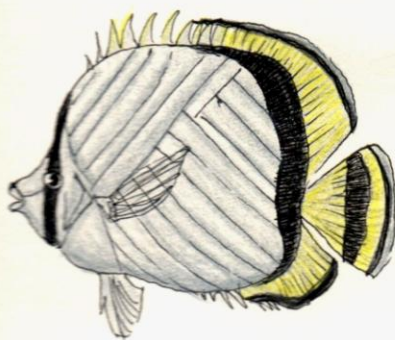
Forcipiger longirostris pg. 371

Pterois radiata pg. 357

Hippocampus cf. borboniensis pg. 357

Chaetodon vagabundus pg 369

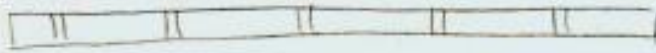
Baariöytä:

1. Ensin sahattiin laudoista sopivan kokoiset palat peittämään veneen päälliosa ja naulattiin ne kiinni.

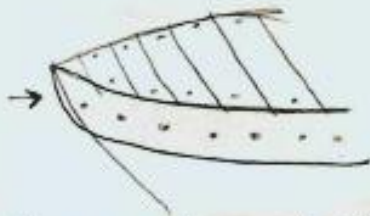

2. reunat tasoitettiin leikkurilla.

3. veneen sivuille naulattiin rimat, jotka lovetettiin, jotta rima saataisiin kaarelle

4. Rimojen ja päällilautojen päätyjen päälle laitettiin vielä laudat sivuille siistin boputuloksen aikaansaamiseksi.

5. Mitattiin oikea korkeus, jolle öytä halutaan (1,6m) → yhteen sopiva baarijakkaroiden kanssa. Jalcojen valmistus ja kiinnitys

6. Päällilautojen reikien tilkitseminen
7. Hiointa.
8. Maalaus.

